

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

EBON

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AV
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF-HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 5 NOVEMBER 1922.

HUVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.

ANDRE REDAKTÖR:
EBBA THEORIN.

Premiärdansösen Ebon Strandin som vår operascens nyaste Carmen.

Ateljé Jäger foto.

KÄRINGÖN OCH DESS HÖVDING

BOHUSLÄNSK SKILDNING AV SJÖKAPTEN ANDREW MACFIE.

DET ÄR EJ MÅNGA, SOM KÄNNA denna ö, vilken ligger längst ute i havet på vår västkust, bäst belägen av alla platser i Bohuslän för ett fiskläge.

Den tillhörde Orust skärgård och Morlanda pastorat, men utgör sedan 1795 en egen kapellförsamling med särskild präst.

På Kåringön föddes år 1664 fiskaresonen Olof Knape, vilken under Karl XII:s krig vann stor ryktbarhet som sjöhjälte, blev sedan vice amiral och adlad under namnet Strömstjärna.

Men vi få skynda oss framåt till mera kända berättelser om ön, vars bekantskap jag gjorde för 38 år sedan. Alltså börja vi med att mitt ångbåtsrederi gav mig order söka upp några skärgårdsplatser på Bohuskusten, som voro lämpliga att anlöpa med min fjordångare. Jag skulle gå bland andra fisklägen också till Kåringön. Där möttes jag av nästan hela befolkningen, då min ångbåt var den allra första, som landade vid öns lilla brygga.

Jag gick genast till prästens vackra villa, som emellan gråbergsklipporna omgavs av en förtjusande välskött trädgård med en stor, bjärt färgad gallionsbild från något förlist fartyg. Mitt i trädgården stod den i naturlig storlek, dekorerad med en ganska väl målad vasaorden.

Kapellpredikanten var hemma, och som jag av det mötande folket hört, att han kallades för pastorn, ja t. o. m. prosten Simson, använde jag pastorstiteln. Han tog emot i expeditjonsrummet. Det var liksom litet kusligt att gå in i det heliga rummet, över vars dörr stod i stora bokstäver målat: »Här träder ingen syndare in».

Efter bästa förmåga förklarade jag mitt ärende för den reslige mannen.

»Får jag anlöpa Kåringön en eller två gånger i veckan med den av mig förda ångaren?»

Nog hade jag hört talas om hans ovillighet att släppa främmande människor till ön, men blev ändå förbluffad.

»Sitt!» sade han, började sedan ett skarpt förhör om min moral och nykterhet. Nåja, det fick jag stort A för. Men sedan förhördes jag i katekesen. Detta var mera besvärande, men det gick. Dock fick jag endast betyget, att »andemeningen var riktig, fast ordalydelsen ej fullt stämde med katekesens!»

Till svar å min begäran fick jag endast veta, att han skulle genom brev meddela sitt beslut till rederiet. Därpå skrev han långsamt brevet, vilket lackades och stämpelades med kyrkosigillet.

Skrivelsen, som jag medförde till rederiet, innehöll, »att efter noggrannt förhör hade han ansett mig värdig anlöpa ön två gånger i veckan tills vidare».

Så börjar mina ordinarie turer dit. De fortforo både sommar och vinter i tio år, tills jag blev befälhavare på en annan, större

Pastor Simson, Kåringöns hövding.

Kåringöns fiskläge, men också badort, ligger längst ute i havet på vår västkust.

ångare, som jag anlöpte ön. För varje år, som gick, steg min aktning och vänskap för Kåringöns befolkning. Ett gediget släkte, som i moral, nykterhet, gästfrihet och djärvhet i fisket överträffade alla andra fisklägen.

Pastorn hade genom sin omutliga rättfärdighet småningom fått invånarna sådana som han ville ha dem. Man älskade och vördade honom som en kung, lydde hans bud utan knot. Kåringöns kvinnor hade under långa år skapat till hans trädgård på klippan genom att samla jord, varmed de fyllt klyftorna. Ett otroligt arbete! Ty jorden måste ditföras fjärran ifrån, och otaliga voro de djupa skrevorna i gråberget. Men till sist låg där en vacker plantering med både blomster och träd, nästan de enda, som än i dag finnas på den kala klippan ute i havet.

Huru länge pastor Simson bodde där, har jag glömt, men då jag först träffade honom, hade han varit öns hövding under många år.

Hans lön bestod i tiondet av all fångad fisk. Detta var just ej så litet, ty sommartid var hans stora torklada full med väldiga spil-långor, vilka genom storlek och smak voro tre gånger så mycket värda som andra. De s. k. »prästelångorna» hade god omsättning till höga priser, och öns

fiskare kände väl till att »nådig pastorn» ej tog emot annat än de allra största långorna i sitt tionde.

Viljestark och kunnig, lade han folket helt under sin tunga spira. Ändå lydde och älskade man honom. Sträng var hans uppfattning av äktenskapet. När t. ex. ett ungt, älskande par gick till hans ämbetsrum för att bedja om lysning, så svarades ej, förr än han gått igenom sitt stora släktregister för att finna, huru nära de giftaslystna tu voro befryndade.

»Ja, ja! Äktenskapet är både bra och riktigt, mina kära barn. Men du, Hans, skall ta Anna, det är bättre, och du, Maria, gifter dig med Olof istället, så jag lyser nästa söndag första gången för eder. Farväl och ta nu min välsignelse med eder, mina kära barn!»

Hårda voro Simsons lagar, obevekliga hans domar. I ett så litet samhälle måste han hålla noga på rashygienen. Som främlingar ej gärna fingo bosätta sig där, blev släktskapen ofta närgående. Men prästen visste vad han gjorde, och folkstammen fortfor att vara ett vackert, hurtigt släkte, levande i tukt och ära. Sträng var han från början till slut. Och det behövdes också, ty innan han kom till Kåringön, var befolkningen långt ifrån »mors bästa barn». Krogar och hemmasuperi florerade, ön hade dåligt rykte. Men allt detta tog Simson bort. Jag vill minnas, att blott något enda hem ägde en flaska vin för någon högtid. All spriten var förbjuden.

Som bevis på, hur rätträdig Simson var som härskare och huru han åtlyddes av sina undersåtar, vill jag nämna några drag.

Under den tid jag trädade på ön var karlfolket nästan ständigt ute på fiske. Kvinnorna rodde i rätt tunga, öppna båtar med fisken till Uddevalla för försäljning. Det var en dryg bit, i synnerhet i motvind, då segel ej begagnades. Vid sådana tillfällen fingo de tre eller fyra flickorna ta sig fram den tre mil långa vägen med årona. Men starka, hurtiga och muntra voro de, huru än vinden blåste, med eller emot.

En gång, då de hade slutat affären i staden, voro de på hemvägen, men lade till vid skeppsvarvet i hamnmynningen, ty där sågo de en del stickor och timmerskråde, som flutit upp på stranden. Då dessa spånor voro av absolut intet värde, plockade de en av sina fiskekorgar fulla med dem. Det skulle bli härlig kaffeved, sedan den torkat. Så riktades stäven hemåt.

Vid lilla öbryggan stod pastorn väntande att få höra, huru resan gått och huru fiskepriset stod.

Så såg han korgen med spånorna.

»Var har ni fått spånorna?»

»På stranden vid Uddevallavarvet.»

»Har ni köpt dem?» — »Nej».

»Har ni fått dem till skänks då?»

Nu var det så att ingen fick ljuga för

Äkta Spets- & Sidendépôt

Obs! STUREGATAN 6 Obs!

Tel. 77436

2 tr. HISS

Tel. 77436

Till Handarbeten och Utstyrlar:
LINNE, BATIST, SPETSAR, MOTIV, GARN, MODELLER.

Uppritningar utföras omsorgsfullt.

prästen, så att kvinnorna svarade: »Nej.» Men då lät det: »Vänd om igen till platsen, där ni tog spånen och lägg dem på samma ställe, där ni stal dem!» Och de trötta, hungriga stackarna måste genast vända tillbaka. En sex mils oberäknad rodd för den usla spånkorgens skull!

Genomärliga ha alltid öns invånare varit sedan Simsons tid.

En annan sträng dom, som visar hans ovanliga kraft:

Det var vintertid, och han var bjuden till ett större bröllop på Orust. Som han ägde en präktig, däckad segelbåt, företogs färden med denna. Vattnet var ännu ej isbelagt. Vid Ellös lämnade han sin rymliga, kaminuppvärmda hytt och for med mötande släde till gästabudet, sedan han noga stängt hytten och förmanat gastarna att ständigt vara redo för hemfärden på kvällen, vad tid han än skulle komma. Nu voro fyra öboar ombord, som satte stor ära uti att få vara pastorns besättning, då han var ute på sina båtresor. Det led mot kvällen, och i mörkret blåste det upp till snöstorm.

Den lilla skansen var för trång åt mer än två man, så att de andra två gingo upp till en bekant för att värma sig. Då avståndet ned till båten endast var omkring hundra steg och de inte trodde, att pastorn skulle vilja resa hem i ett sådant styggväder, sutto de trygga i stugvärmerna. Och då huset låg vid landsvägen, voro de säkra på, att de skulle höra bjällrorna, när släden återvände.

Rätt nu pinglade dessa. Männerna sprungo ut och följde släden till båten, som de hunno samtidigt som Simson steg ombord. Till deras fasa sträckte prästen sina kraftiga armar emot dem, högt ropande: »Vik hädan, ni otrogna, som ej hade edra oljelampor brinnande, då eder herre nalkades!» Så fingo de två kvarstanna, utskämda, rädda och djupt sorgsna, medan Simson med de två rättfärdiga under nattligt mörker och snöstorm kryssade hem till ön.

För mig omtalade sedan dessa karlar, att den färden var den styggaste de varit ute i. Och de två på Ellös kvarlämnade hade inte haft det bättre, ty tilltagande storm och snö hindrade deras hemkomst flera dagar.

Nästän varje sommar brukade Simson ta sig en kortare semester på Lundsbrunns badort, för att få njuta av skog och lantluft, vilket nog var behöfligt som omväxling med den hårda saltsjöluften.

Hans hemkomst väntades, och hans egen jakt låg i god tid bemannad vid Gullholmen, dit Göteborgsangaren anlände. Det var en härlig dag med stilla luft och solsken, och sjön låg blank som en stor spegel, då jag passerade prästbåten, mödosamt med tunga åror strävande hemåt. Som det var ordinarie tur till ön, tillbjöd jag bogsering, vilket tacksamt mottogs.

Hela ön var i festskrud, alla hus buro flaggan i topp, invånarna voro nere för att ta emot sin älskade kyrkherre — de gifta kvinnorna svartklädda med högtidliga, silkessvarta huvuddukar, de ogifta vitklädda med vita huvuddukar. Vi lade till vid den långsmala bryggan.

Herrens tjänare, som stod kvar på båten, höll en kraftig predikan för sin församling, påpekande, hur tacksam den borde vara, att åter ha sin pastor hemma, stärkt till

kropp och själ. Efter talets slut samlade sig kvinnorna längs bryggan i två rader, de mörklädda till höger, de ljusklädda till vänster, och föllo på knä med djupt böjda huvuden.

Simson stiger i land på bryggan, går långsamt fram med utsträckta armar mellan raderna, lägger sina händer samtidigt välsignande på vita och på mörka hjänsor. Därefter tåga alla i lång procession över de slitna bergknaltarna till kyrkan, där den hemkomne åter predikar.

Att jag ej nämnt om karlarne, beror på, att alla utom några få voro ute på storfiske. Häri deltar manfolket tidigt. Så snart pojkarne fyllt tolv eller tretton år, följa de med storbåtarna på Nordsjön. Redan i lekarnes tid börja de gå livsens oroliga stig. En hård skola! Men så fostras också skärgårdsfolket till kraft, ära och tro, till okuvligt mod på havet.

Rätt ofta var kung Oscar II ute på Käringön för att fiska kummel, en stor, grann, silverglänsande bjässe, som med starka don och en halv makrill till agn på storkroken drogs på »kummelbanken», ungefär en mil sydväst om ön.

Kungen roade sig mycket under detta fiske, vilket ofta skedde med en liten öppen båt i rätt svår sjögång, så att hovherrarne, som följde med på turerna, just ej prisade havet, men offrade desto mera åt Neptun.

Det var Oscar II, som lagade att pastor Simson fick Vasaorden på eget bröst. Det säges, att högst densamme förstätt piken med det på gallionbilden i prästens trädgård målade ordenstecknet, som hade ditsatts en sommar, då Simson var borta, av vice pastor Gullbring.

Vid vigsel på ön rådde alltid en stor uppståndelse. På väg till kyrkan gick bruden under en »pell», som bestod av en präktig, färgrik India-sjal, utspänd mellan fyra stänger och buren av släktens fyra mest framstående män. Efter den kyrkliga högtidligheten blev det storkalas.

Käringön var den tiden en verklig idyll, det idoga folket var så enkelt i tankar och språk, påminde mycket om naturmänniskorna på en härlig Söderhavssö. Men när västanstormarne rasade med sin fulla kraft, när vågskummet yrde som snö över hela ön och med sin sälta målade glasfönstren vita — då stodo alla kvinnorna ytterst vid lotsutkiken, väl omsvepta av sina sjalar, spejande utåt havet hela dagen, ty det var ingen av dem, som inte hade någon kär, som kämpade därute i vildgalna, brytande sjöar.

Ofta sågs någon seglare med sönderslitna klutar dyka upp ur stormdisen allt för nära land för att kunna klara kusten. Då dånar Måseskärs kanon, då ge sig Käringöns hjältar, lotsarne, ut i sin bottenrevade jakt till räddning och föra det nödställda fartyget mellan otaliga grund och skär till sin trygga hamn. Men ofta är dock bärgning omöjlig. Många stolta fartyg, många modiga människor ha funnit sin grav utanför klipporna. Jag minnes en holländare, som under orkan nattetid drev in på klipporna och sjunkit. Alle man överbord! En dykare, som sedan gick ned i djupet, fann intet mera än det sönderbrutna skrovet, några småbarnskläder i hytten, och från den brutna masten svajade ännu i sjöhävningen flaggan, signalerande: »Vi sjunka, hjälp!»

En vinterdag med svår, ostlig snöyra och köld anlände jag med ångaren till ön. Nästan alla de vuxna öboarna stodo på bryggan i gråt och jämmer. Deras backfiskebåtar voro till sjöss i den svåra stormen. Ville jag gå ut med ångaren, söka hjälpa folket i de små, öppna båtarna? Det var ej lätt svara på deras begäran, ty som befälhavare har man plikt mot rederiet. Men man har också plikt att rädda människoliv! Och jag svarade: Ja! Vi skulle försöka! Togo några Käringökarlar och något litet proviant ombord och voro klara att ge oss i väg. I samma minut kom telefon från Smögen, att sju av båtarna hade nått hamn. Men den åttonde?

Just då kom den kryssande mot oss!

Den lilla båten låg djupt, nedisad som den var, och de två gubbarne voro som isstoder. Vi fingo lyfta upp dem, bära dem in i värmen och varligt knacka loss iskruden från sydväst och oljekläder, innan de förmådde röra sig. Men snart blevo de muntra och raska som vanligt.

Sådana äro Käringöns fiskare. Om dessa havets arbetare, dessa modiga dädlystna män har jag hundratals berättelser.

Men vi återgå till pastor Simson, som enväldigt styrde sitt folk. Han hade sina egna idéer. Så gick han en viss dag på året upp till den högsta bergstoppen. Där satt han stilla och funderade i långa timmar. Ingen fick nalkas. Ivrigt tittade öns kvinnor dit upp i spänd förväntan, tills han signalerade med sin kapp. Då blev det rusning dit, en kapplöpning på liv och död, att hinna först fram. De två snabbaste blevo lyckliggjorda. De insveptes, en på var sida om honom, i den stora kappan. De skulle bli som ett slags helgon för det året.

Då han någon gång badade vid stranden, skulle sju flickor följa med i vattnet för att hand i hand skydda honom från att dragas ut i bråddjupet av de dyningar, som aldrig ha ro. Hos de oskyldiga flickorna fanns inte den ringaste tanke på blyghet och bryderi.

Storfiskebåtarna fingo ej avsegla, huru gynnsam vinden än var, förr än han bestämt dagen. Ja, han hade makten och stämtjade den till eget och folkets gagn.

Småningom började ön dock förändra sig. Mycket emot Simsons önskan kommo de första badgästerna. Den lilla bryggan gjordes större, husen nymålades, vägarne, som endast utgjorts av slitna stigar över hala berg, förbättrades, rummen fingo granatapeter, badhus byggdes. En ny ton insmög sig i samhället, utvidgat allt efter som badgästernas antal ökades. Simson började bli gammal och miste en del av makten i sitt kungarrike. Den stillsamma Söderhavssön blev en helt modern badort.

Omgiven av renaste havsvatten med högsta salthalt, kringfläktas den av Skageracks friska vindar. Livet härute tjuar och stärker. Skog finnes ej. Grönt hittar man blott i Simsons nu rätt ovårdade trädgård, och kanske stå ett par träd vid hamngatan. Kyrkan är fint renoverad. På den lilla kyrkogården vilar sedan år 1900 Käringökungens stoft under en pryddig gravsten med en storartad minnesskrift, som han själv bestämt långt före sin död. Vi gamla som sågo honom i hans krafts dagar, säga ett ärligt: Heder åt August Simsons minne!

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

FRÅN LYXENS OCH ELEGANSENS STOCKHOLM

En aftontoalett i senapsgul silkestrikåspets med vinglika ärmar av georgette. Pannsmycke från Brunstedt i jet med en stor paradis.

Det ligger en viss gammaldags air över denna körsbärsröda klänning, capen, som är kantad med mouflon, och den lustiga hatten av taftband i beige, monterad med en kvast rosor i röda och bruna nyanser.

En charmant kapp i grå silkesmatelassé från Holmbloms. Kragen, den breda bården nedtill och ärmuppslagen äro av australisk opossum.

En väcker modärn promenaddräkt i velour de laine med besättning av svarträv. Från Holmbloms kappaffär.

En enkel och stilfull klänning av crêpe i gråbeige, uppskuren fram och bak över en guldbroderad svart sidenunderklänning och kantad med amerikansk opossum. Den klädsamma svarta felbatten har den modärna "haremslöjan"

En teklänning i svart jersey med vit marocainväst, broderad med pärlor i korallrött och svart. Toque i svart och fraisefärgad sammet.

En mera apart toalett i spansk stil med höftkrinolin. Den är av svart taft med matta guldband, silkesmotiv i rött och grönt och med de vanliga Carmenattributen: sjal, ros och kam.

Text: se sid. 1088.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKÄLLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

IDUNS FÖLJETONG TROTS ALLT

ROMAN AV JOHN GALSWORTHY. AUKTORISERAD ÖVERSÄTTNING AV ELLEN RYDELIUS.

(Forts.)

BARNMORSKAN, SOM ALLTJÄMT var sysselsatt med lakanen, mumlade tankspritt:

— Ja, det är ett mycket bra sätt. Men inbilla er inte, att ni har hälften så svårt som de flesta människor. Ni är mycket duktig, och ni kommer att klara det utmärkt. Och hon tänkte: »Så besynnerligt! Hon har inte en enda gång talat om sin man. Jag tycker inte om det där — hon är för fullkomlig, för känslig, hennes ansikte gör en så rörd!»

Gyp mumlade igen:

— Jag skulle gärna vilja se min far, och mycket snart.

Barnmorskan gick ut efter en hastig blick.

Gyp, som hade knäppt händerna krampaktigt under lakanet, fäste ögonen på fönstret. November! Ekållon och blad — och den sköna, fuktiga mulldoft! Ekållon över allt i gräset! Hon brukade köra den gamle hunden i sele på gräsmattan, som var betäckt med ekållon och mulnade blad, och vinden blåste alltjämt ned dem ur träden — hon brukade ha sin bruna sammetsklänning — det var en trevlig dräkt! Vem var det, som en gång kallat henne »en liten klok uggle» i den klänningen? Och plötsligt kände hon, hur hjärtat sjönk. Värkarna började igen. Wintons röst i dörren sade:

— Nå, mitt hjärta?

— Jag ville bara se, hur du hade det. Jag mår bra. Vad är det för väder? Du rider väl ut, säg? Hälsa hästarna. Adjö, far, på en stund.

Hennes panna kändes fuktig mot hans läppar.

I korridoren utanför syntes hennes leende framför honom som något verkligt i luften — detta leende, som nätt och jämt härdat ut. Men då han var tillbaka i arbetsrummet, led han — åh, så han led! Varför kunde han inte få bära denna smärta i stället?

Giggens gnissel gjorde slut på hans oändliga vandringar över mattan. Han gick ut i hallen och såg doktorn in i ansiktet — han hade glömt, att den gamle mannen ingenting visste om den särskilda orsaken till dödlig fruktan. Sedan återvände han in i sitt arbetsrum. Den vilda sydvinden kom de fallande bladen att virvla mot rutor. Det var här han stått och sett ut i parken, då Fiorsen kom för att fria till Gyp för ett år sedan. Varför hade han inte kört ut karlen med hull och hår och rest bort med henne? Till Indien, Japan, vilken plats som helst hade dugt! Hon hade icke älskat den där fiolspelaren, hon hade aldrig älskat honom riktigt. Det var groteskt vanvettigt! All den bitterhet som låg i att ha försummat den rätta handlingen genomför Winton, och han faktiskt stönade högt. Så gick han fram till fönstret och bort till bokhyllan. Där stodo i en rad de få böcker, han brukade läsa, och han tog

fram en, General Lees liv. Han satte den tillbaka och tog fram en annan, en roman av Whyte Melville »En odåga». En trist bok, och ett trist slut! Boken föll ur hans hand och föll med en duns i golvet. I en slags iskall vision hade han sett sitt liv som det skulle bli, om han för andra gången måste bära en sådan förlust. Hon fick inte — hon kunde inte dö! Om hon gjorde det, då — återstod för honom —! För i världen begravnade de en man med hans häst och hund, liksom efter en god löpning. Det fanns alltid den utvägen! Det desperata i tanken skänkte honom lättnad. Han satte sig och förtfor en lång stund att stirra in i brasan i en slags trance. Sedan började hans feberaktiga oro igen. Varför i all världen kommo de inte och berättade honom något — vad som häst var bättre än denna tystnad, denna spöklika ensamhet och väntan? Vad var detta? Entrédörren, som stängdes! Hjulgnissel? Hade den skurken till doktor

Lena Cederström.

BERÖMT FOLKS BARN BÖRJA NUMERA tidigt sina egna banor. Hazze Z:s son har i dagarna debuterat som humorist, en dotter till Hjalmar Söderberg har hunnit ett aktningssvårt stycke väg som skådespelerska, och nu har också en dotter till fru Marika Stjernstedt i första gifftet gett sig in på den väg, som leder till scenen. I Danmark har en ung fröken Ott, dotter till den bekanta författarinnan, länge uppträtt som journalist och författarinna, och en dotter till Peter och Betty Nansen debuterade för något år sedan som skådespelerska.

Vad beträffar fru Stjernstedts dotter, den unga fröken Lena Cederström, så är det ju i och för sig inte så märkligt, att hon blivit antagen som elev vid Dramatens elevskola (detsamma händer ju, lyckligtvis, också så många andra unga sökande!), men som ett bidrag till kapitlet »Berömt folks barn» duger det ju alltid. Den unga damen, som är 21 år gammal, talar mycket anspråkslöst om sig själv (om man nu över huvud taget kan förmå henne att tala om sig själv), och försynen och modersarvet ha tydligen gett henne behag och skönhet. Med den tidighet och resolutet, som utmärker nutidens ungdom, gjorde hon sig redan vid 12—13-års-åldern färdig med det litterära modersarvet och skriver nu inga romaner mer. Men som hon har en mycket praktisk och förnuftig moder, har hon i stället halvtannat är nu senast haft en anställning, på Stockholms-systemet. Tills alltså nu den »kallelse», som i så många fall konstnärslösa barn få i fadergåva, tagit ut sin rätt.

smugit sig iväg? Han rusade upp. I dörren stod Markey och höll några visitkort i handen. Winton såg på dem.

— Lady Summerhay. Mr Bryan Summerhay. Jag sade att ni inte var hemma, sir.

Winton nickade.

— Nå?

— Ingenting för ögonblicket. Ni har inte ätit lunch, sir.

— Vad är klockan?

— Fyra.

— Tag in min päls och portvinet, och lägg på ved i brasan. Jag vill veta allt, vad det än är.

Markey nickade.

Det var besynnerligt att sitta i päls bredvid brasan, fast det inte var någon kall dag! Det påstods, att man levde vidare efter döden. Han hade aldrig kunnat känna, att hon levde vidare. Hon levde i Gyp. Och tänk nu om Gyp — Döden — ens egen, var inte så betydelsefull! Men — för henne! Blåsten avtog allteftersom det mörknade. Han steg upp och drog för gardinerna.

Klockan var sju, när doktorn kom ned i hallen och stod och gned sina nytvättade händer, innan han öppnade dörren till arbetsrummet. Winton satt ännu framför brasan orörlig, hopsjunket i sin päls. Han reste sig litet och såg sig buttert omkring.

Doktors ansikte skrynklades, ögonlocken sänktes till hälften över de utstående ögonen, det var hans sätt att småle. — Det gick utmärkt — sade han, — alldeles utmärkt — en flicka. Inga komplikationer.

Wintons hela kropp tycktes svälla, hans läppar öppnades, han lyfte handen. Sedan grep en livslång vana honom i strupen, han förblev orörlig. Till sist steg han upp och sade:

— Ett glas portvin, doktor?

Doktorn, som uppmärksamt betraktade honom över glaset, tänkte: »Detta är årgången 52, jar föredrar 68, den är fyligare.

Efter en stund gick Winton upp. Medan han väntade i yttre rummet, kom hans kalla fruktan åter igen. — Allt var fullkomligt lyckat — men patienten dog av mattighet! Det svaga, pipande ljudet, som träffade hans öron, lyckades icke lugna honom. Han brydde sig inte alls om denna nya varelse. Plötsligt fick han se Betty alldeles bakom sig, och hennes barm böljade hemskt.

— Vad är det, kvinna! Gör inte så!

Hon hade lutat sig mot hans axel och tycktes ha förlorat all känsla för rätt och orätt, och mitt i sina snyftningar gurglade hon fram:

— Hon ser så förtjusande ut. Åh kära hjärtanes, så förtjusande hon ser ut!

Winton sköt henne häftigt ifrån sig och kikade in genom den nyss öppnade dörren. Gyp låg ytterligt stilla och var mycket vit, hennes ögon, som voro mycket stora och mycket mörka, voro fästa på barnet. Hennes ansikte bar ett uttryck av något slags under.

Då
Ni vill hava
b ä s t a

Margarin

Se
noga till att
Ni erhåller

Vandenberghs

Hon märkte inte Winton, som stod blickstill och såg på, medan barnmorskan sysslade bakom en skärm. Detta var första gången i sitt liv som han sett en mor med sitt nyfödda barn. Denna blick i hennes ansikte — som gick rakt fram någonstans, bort i fjärran — förundrade honom. Hon hade aldrig förefallit barnkär, hon hade sagt, att hon inte ville ha något barn. Nu vände hon på huvudet och fick se honom. Han gick in. Hon gjorde en svag rörelse mot barnet, och hennes ögon logo. Winton betraktade det lilla lindade, rödaktiga kryptet, sedan lutade han sig ned, kysste hennes hand och smög sig bort på täspetsarna.

Vid middagen drack han champagne, och välvilja mot hela mänskligheten spred sig i hans varelse, och medan han såg cigarröken virvla runt omkring, tänkte han: »Jag måste skicka ett telegram till den där karlen.» Han var i alla fall en medmänniska — han kanske led som han själv hade lidit bara för två timmar sedan. Att hålla honom i okunnighet skulle icke gå an! Och han skrev ut blanketten:

»Allt väl, en dotter. — Winton.» och skickade ut telegrammet med befallning, att en stallknekt skulle rida in med det på kvällen.

Gyp sov, då han smög sig upp vid tio-tiden.

Då gick han också in och somnade som ett barn.

XI.

När Winton följande eftermiddag kom hem från den första ritt han gjort på flera dagar, red han förbi stationens enbetsdrogka, som rullade ut från inkörsporten med den tanklösa illusionsfrihet, som är karaktäristisk för alldeles tomma åkdon.

Asynen av en päls och en bredskyggig hatt i hallen underrättade honom om vad som hänt.

— Mr Fiorsen, sir, han har gått upp till Mrs Fiorsen.

Det var naturligt, men fördömt ledsamt. Och kanske skadligt för Gyp. Han frågade:

— Hade han bagage med sig?

— En väska, sir.

— Gör i ordning ett rum då.

Att äta middag ensam med den där karlen!

Gyp hade tillbragt den egendomligaste morgon i hela sitt liv. Hennes barn fascinerade henne, även sugningen av de små läpparne, som gav henne en besynnerlig, nästan sensuell känsla, en slags gråtmildhet, en oändlig värme, en önskan att taga den lilla varelsen in i sig själv, vilket man naturligtvis icke fick göra. Och ändå var varken hennes känsla för humor eller hennes skönhetskänsla besviken. Det var en liten besynnerlig tingest med en tovs svart hår, i behag mycket underlägsen en kattunge. De små skära, sammanflätade fingrarna med lilleputtnaglarna, de mikroskopiska, krökta tårna och de högtidliga svarta ögonen, när de någon gång visade sig, den ofterhärmliga stillheten, då barnet sov, dess otroliga livskraft, då det åt, voro så att säga underverk. Därjämte hade hon en känsla av tacksamhet mot något, som icke dödat eller ens skadat henne mycket svårt — tacksamhet, emedan hon hade lyckats, utfört sin del av moderskapet fullkomligt — barnmorskan hade sagt det — hon, som var så skeptisk på sig själv! Instinktivt visste hon ock-

så, att det var hennes barn, icke hans, det skulle »brås på henne», som man sade. Hon kunde inte göra sig reda för hur barnet kunde ge henne detta intryck, såvida det inte var passiviteten hos det och den lilla varelsens mörka ögon. Sedan hade de sovit tillsammans från ett till tre i fullkomlig hälsa och endräkt. Hon vaknade vid att barnmorskan stod bredvid sängen och såg ut som om hon ville säga något.

— Det är någon här, som vill träffa er, kära frun.

Och Gyp tänkte: — Ah! Jag kan inte tänka fort. Jag borde tänka fort, jag vill, men jag kan inte.» Hennes ansikte uttryckte detta, ty barnmorskan sade genast: — Jag tror inte ni tål vid det än.

Gården vid slätten.

*Jag sitter på bänken vid hemmets vägg
och lyss till suset i lind och hägg —
det sista lasset på vägen kör
och stilla den sjunkande dagen dör.
Jag gläds åt molnens skiftande mönster
och kvällsskimrets ljus i avlägsna fönster.
I fjärran lyser en strimma
av havet som blånar i aftonens timma.
Ångarnas hödoft sveper förbi,
luften är fylld av svalors skri.
Ut över vidderna tankarne famla,
söka att bleknade minnen samla.*

*Jag ser henne nu mitt blonda viv,
som skänkte min gård dess fägring och
liv.*

*Hon kom under snöande äppelblom
och gav mig sitt hjärtas rikedom.
O, aldrig tändes en vår mer klar,
så fylld av löften, så underbar!
Men allt som är ljuvast mot höjden vill,
det hör icke länge jorden till.*

*På kvällens strålbrot med undrande blick
högtidligt och stilla hon från mig gick.
I minnets bok jag sidorna vänder
och tycker mig smeka två trofasta
händer. —*

*Hän över slätten mullrar ett dån,
tåget passerar fjärran ifrån.
Ilsamt sig slingrar den lysande strimman,
liknar en nattens drömgestalt!
Snart är den borta i dunklet och dimman,
borta som livet med minnen och allt.*

EHL BJÖRNE.

Gyp svarade:

— Jo, men inte förrän om fem minuter, är ni snäll.

Hennes själ hade varit mycket långt borta, hon behövde tid för att komma tillbaka, innan hon träffade honom — tid för att veta på något sätt vad hon kände nu, vad detta kryptet, som låg bredvid henne, hade gjort för henne och honom. Tanken att den också var hans, — denna lilla, hjälplösa varelse — tycktes överklig.

Nej, barnet var inte hans! Han hade icke önskat det, och nu då hon gått igenom denna pina, var det hennes — aldrig hans. Minnet av den natt, då hon först givit vika för vissheten, att barnet skulle komma och han hade kommit hem drucken, slog ned på henne och kom henne att rysa och bäva och lägga armen omkring barnet.

Det hade inte gjort någon ändring. Men — och åter kom den gamla anklagande tanken, från vilken hon varit fri de sista dagarna: »Men jag gifte mig med honom — jag valde honom. Jag kan icke komma ifrån det!» Och hon kände som om hon måste skrika ut till barnmorskan: »Håll honom härifrån, jag vill inte träffa honom. O, var snäll och gör det, jag är så trött.» Hon bet ihop tänderna om orden. Och strax efteråt sade hon med ett svagt leende:

— Nu är jag färdig.

Hon observerade först vad han hade för kläder på sig, sin nyaste kostym, mörkgrå med litet ljusare ränder — hon hade själv valt ut den, — att halsduken var en färdig rosett, icke en slips, och att hans hår var ljusare än vanligt, som alltid då det var nyklippt, och säkert började håret åter växa ned framför öronen. Sedan märkte hon tacksamt, nästan med rörelse, att hans läppar skälvde, hela hans ansikte skälvde. Han kom in på tå, stod och såg på henne i en minut, sedan gick han mycket hastigt fram till sängen, böjde mycket hastigt knä, tog hennes hand, vände den och lade sitt ansikte i den. Hans vassa mustascher stucko henne inuti handen, näsan trycktes flat mot hennes fingrar, och läpparna mumlade oupphörligt ord in i hennes hand vid den fuktiga, varma beröringen av hans läppar. Gyp visste, att han där begravde allt sitt samvetsagg, kanske de utsvävningar han begått, medan hon varit borta från honom, han begravde den fruktan, han känt, och sinnesrörelsen, då han såg henne så vit och stilla. Hon kände, att om en minut skulle han sätta upp ett annat ansikte. Och det flög blixtnabbt igenom henne: »Om jag älskade honom, skulle jag icke bry mig om vad han gjorde — aldrig någonsin! Varför kan jag inte älska honom? Det finns något, som är värt att älska hos honom. Varför kan jag det inte?»

Han lyfte mycket riktigt på huvudet, hans ögon föllo på barnet och han log brett.

— Se på den där! — sade han. — Är det möjligt! Ah, min Gyp, en sådan lustig en! Ah, ah, ah! — Han brast ut i en ström av kvävt skratt, sedan blev hans ansikte allvarligt och långsamt rynkades det ihop till en slags komisk avsmak. Gyp hade också sett det lustiga hos barnet, den besynnerliga lilla rödaktiga ansiktsknoppen, de tjugusju svarta hårstråna, och dräglet i den nästan osynliga munnen, men hon hade också betraktat det som ett mirakel, hon hade känt det, och inom henne steg allt det gamla upproret upp och mera ändå mot hans brist på hänsyn. Det var ingen lustig figur — hennes barn! Det var icke fult! Och om det var fult, var hon icke i stånd att höra det. Hon lade armen fastare om den varma, linda varelse. Fiorsen stack fram ett finger och vidrörde barnets kind.

— Det är verkligt — ja det är det. Mademoiselle Fiorsen. Tk, tk!

Barnet rödde sig. Och Gyp tänkte: »Om jag älskade honom, skulle jag icke ens bry mig om att han skrattade åt mitt barn. Det skulle vara så annorlunda.»

(Forts.)

Dålig matlust, blodbrist, samt därav följande nervositet och svaghet, övervinnes snabbast med järnmedicinen Idozan. På grund av dess 5-dubbla järnhalt och förträffliga sammansättning giver Idozan överraskande resultat. Idozan är utmärkt välsmakande, angriper ej tänderna och bliver billigast att använda. Rådfråga läkare. Fås å alla apotek.

IDOZAN
Skadar ej tänderna.

FRUKT I STÅND OCH FÅGLAR I BUR

Tidning

När fruktmässan öppnades på Stockholms Stortorg.

FRUKTMÄSSAN PÅ STOCKHOLMS STORTORG, har blivit en succés. När man såg den första dagen, kunde den verkligen ge en julsensationer. Inte bara genom stånden, som med sina härliga äpplen lyste mot de gammaldags husen kring det tränga torget, utan också på grund av folklivet. På mässan härskade en gemytlig trängsel. En mängd småtingar stodo orörliga framför varje stånd, fascinerade av härligheten och utestängande alla andra. En tioåring, som trängdes undan, hörde jag höja en indignerad röst: Är inte barn människor? kunna inte vi köpa frukt?

En frukthandlare stod tvivlande framför ett stånd: "Den frukt som växer här hemma, kan då inte vara annat än krafs", sade han. En av frukt-mässans ledare räckte honom då en väldig Signe Tillisch, stor som ett barnhuvud, vuxen i norra Kalmar län. Frukt-handlaren förstummades. Eljes kunde nog han och hans kolleger göra nedslående betraktelser inför priserna. Medan affärerna t. ex. ta kr. 2:50 för Gravensteiner, kostar denna sort här endast en krona, men till gengäld måste man naturligtvis köpa en låda. Åtgången på frukten var också redan de första timmarna mycket stor, särskilt i det skånska ståndet, i Kalmar länsståndet m. fl.

Skånes fruktodlareförbund har en mycket vacker utställning. Där äro bl. a. de enastående stora, härliga päronen, som äro lika fina som de franska, men som kosta endast 70 öre kg., medan utländska päron kosta 1:50. I det skånska beundrar man också Cox:s Orange. De svenska Cox:s Orange kan man gott våga påstå vara finare än både de engelska och tyska, och det fastän äpplet

ju stammar från England. En ganska egendomlig komplementsort eller vad man skall kalla den till Cox:s Orange möter man också prov på i den skånska avdelningen: Worcester Parmain. Denna sort odlas i främsta rummet för att genom korsbefrukning kunna möjliggöra att Cox:s Orange sätter frukt. Den skånska odlare, som här utställer Worcester Parmain, hade en lång tid 4,000 äppleträd av Cox:s Orange-sorten. De endast blommade, men någon frukt syntes aldrig till. Sedan odlaren börjat med den andra sorten, får han de bästa Cox:s Orange. På ett tial träd av Cox:s Orange behövs det ett av den andra sorten.

Från Skåne kommer också det svenska äpple, som av många sättes främst bland alla svenska, kanske jämte Gotlands Stenkyrke, nämligen Filippa. För fruktodlaren bör Filippa vara idealiskt. Trädet är härdigt och bördigt, det blir så gott som aldrig sjukt, och frukterna äro jämnstora och rena samt synnerligen välsmakande.

Många andra svenska bygder äro på ett mycket lyckligt sätt företrädda. I allmänhet har östra kust-trakterna att framvisa bättre resultat än de västra, detta i främsta rummet till följd av att nederbörden varit för stor i de västra delarna av landet. Gotland bjuder på sitt utmärkta Stenkyrkeäpple, som av många sättes i jämbredd med den skånska Filippa.

Gränna betecknas av sakkunniga som den bästa fruktbygden i hela norra Europa. Men man skall akta sig för Grännapäronet, tillägga de, ty det smakar mest garvsyra. Och Mälardalen har ju sina härliga sorter: Åkerö, Maglemer m. fl.

T.

Det skånska ståndet på fruktmässan med en beundrande folkmängd.

Burfåglarna äro också på utställning.

SVERIGES ORGANISERADE BURFÅGELS-vänner äro icke så många: en tjugo stycken kanske — men de oorganiserade äro väl desto fler. De organiserade, som kalla sin sammanslutning "Sveriges burfågelsvänner", ha i dagarna framträtt med en burfågelsutställning, som sannolikt skall skaffa oss både fler burfåglar och fler "vänner".

Vanan att hålla burfågel är eljes icke så utbredd hos oss som i Danmark, där en "Forening for Stuekultur" också tagit "den lille Kanariefugl" under sitt hägn, i Tyskland och i England. I de londonska förstadskvarteren håller sig ofta villa efter villa hela kvarter utefter med var sin papegoja, som uttalar visserligen få, men mycket städade engelska fraser och alltså icke bör vara något dåligt sällskap för genomsnittsensengelsmannen.

Men också i Sverige: för hur mången ensam gammal människa är inte kanariefågeln eller papegojan ett kärt sällskap. Och för mången pys har den tama skatan, kajan eller steglitsen varit en av

de första kamraterna. Sveriges Burfågelsvänner kunna därför vara säkra på många, visserligen oorganiserade, men likväl starka sympatier.

Ett rum för sig på utställningen intaga papegojorna, i de läckraste färger, som måste komma damer, till och med sådana som tillhöra "Småfåg-larnas vänner", att tänka på hattar. Papegojorna äro burfågelvärldens typiska ungarlar och ungmör. De fortplanta sig inte som burfåglar. De älska sin middagssömn och sina regelbundna vanor. Och de äro ofta vad man inom människovärlden kallar original. En av utställningens ledare, herr Gösta Hal-lencreutz, som vunnit pris på utställningen för en samling tropiska fåglar, visar på sin "Lottchen". "Hon är i dessa dagar rasande svartsjuk för min skull", säger han. "Hon tål ingen annan goja i sin närhet." Och herr H. lämnar vidare en liten skildring ur en fågelväns liv. — Solfågeln väcker mig på morgonen, säger han. Sedan skriker papegojan åt mig och kommer och dricker kaffe vid sängen. Därpå stämma en femton, tjugo stämmor ända till fram på eftermiddagen, då tropiker-na i mitt hus gå till kojs.

Om papegojorna i bur äro de typiska celibatärerna, så leva kanariefågeln oskuldfullt och idylliskt sitt familjeliv lika bra i bur som i det fria, ostörda av livet omkring dem — alldeles som somliga människor. De lägga ägg året om. Och det händer till och med att de, romantiskt anlagda som de äro, ingå äktenskap med steglitsor och domherrar.

Japanerna, som skaffat oss den lilla där-aktiga dansmusen, ha också framalstrat en fågel-sort, som endast förekommer som bur-fågel: mäsfincken.

Från burfågelutställningen. T. v.: Fyraåringens käraste lekkamrat är papegojan Lottchen. T. h. ett sällskap för de vuxna.

CRÈME DE CHOLEPALMINE

Antiseptiska hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sybehörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber å Kr. 1.— och 60 öre.

M Ö B L E R

Vackra modeller. Bästa utförande.

CARLSSON & REICKE, Möbleringsaffär

Etabl. 1891

Sibyllegatan 19 - Stockholm.

Etabl. 1891

EN FLICKPENSION I STOCKHOLM

FÖR FEMTIO ÅR SEDAN. FÖR IDUN AV GURLI LINDER

Till vänster: "Är herrarna färdiga?" Det gamla Stockholms ryktbara roddarmadamer, som före ång-

sluparnas tid förmedlade sjötrafiken inom staden. — T. h.: Den på den tiden så populära Strömparterren.

9. Några av dem vi mötte.

DET S. K. »HELA STOCKHOLM» var nog på denna tid begränsat till färre kategorier huvudstadsbor än nu. I alla händelser var samlingen betydligt mindre, liksom den även hade ett smärre område att röra sig på utomhus. Man kunde vara säker på att under middagspromenaden, d. v. s. vid tre-tiden, få se de allmänt kända typerna och favoriterna i »torget»* eller på Drottninggatan. Till dessa hörde då först och främst de kungliga: Gamle kung Oscar med sina populära uppvaktande kavaljerer, t. ex. Ankarcrona och general Sven, samt vidare prinsarna, av vilka »Blå prinsen», ju ansågs särskilt ståtlig, evad han kom till fots eller till häst; men även prins Oscars käckasjöofficersutseende hade många beundrarinor. När så kronprinsen

"Vackre Herman", alla Stockholmsdamers förtjusning, när han kom i spetsen för vaktparaden med sin tamburmajorsstav i handen.

förmäldes blev det givetvis en ibland något närgången nyfikenhet som det unga paret vid sina promenader till en början utsattes för, dock i all välmening, ty kronprinsessan mottogs med öppna armar och varmt hjärta av sitt nya folk, och glädjen var stor över att det äntligen kommit en ung prinsessa till det så manstarka svenska hovet. I livligt minne bevara säkert stockholmarna från då kronprinsparets ståtliga intåg samt fyrverkeriet och den trolldukt vackra illuminationen över Strömmen senare på kvällen. Nu förläggas ju alla illuminationsfester till Stadion, där de dock aldrig kunna bli så vackra och jag skulle vilja säga så stockholmska som de voro omkring slottet, holmarna och Strömmen.

Med intresset för de kungliga tävlade intresset för scenens folk, som man på middagarna mötte i långa rader. Där kommo Operans artister, t. ex. Arnoldson, Arlberg, Willman, Strandberg, fruarna Willman och Strandberg, Ida Basilier, Olefine

* Med "torget" menades vid denna tid Kungsträdgården, ej som i föreg. artikel felaktigt uppgavs Gustav Adolfs torg.

Modedamer från 1870-talet (efter planscher i Ny Illustrerad Tidning). Det har sitt stora intresse att jämföra dem med våra nutida modedamer, se sid. 1076.

Tageltyger

slitstarka och vackra. Bästa beklädning för möbler. Vävas på beställning i olika bredder. ***

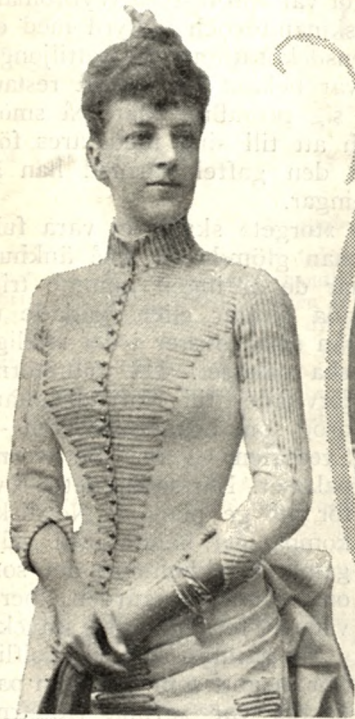
Konstflitens försäljningsmagasin, Göteborg.

NORDLÖFS

H. K. H. KRONPRINSENS HOVLÉVERANTÖR

Handsydda Skodon Egentillverkning

Kungsgatan 20 GÖTEBORG

Clara Sandströmer,
gift Fleetwood.

Huldine Beamish,
gift Fock.

Spanska ambassadören de
Castellanos maka Mercedes
Carlitos.

Lotten Weidenhielm,
gift Rosenblad.

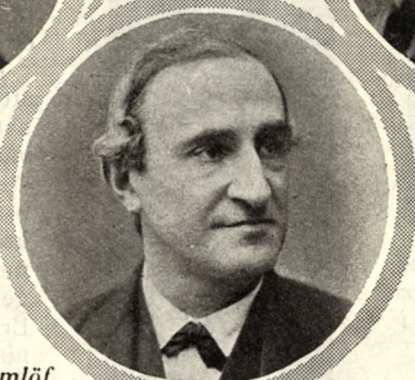
Gustaf Fredrikson som
30-årig debutant.

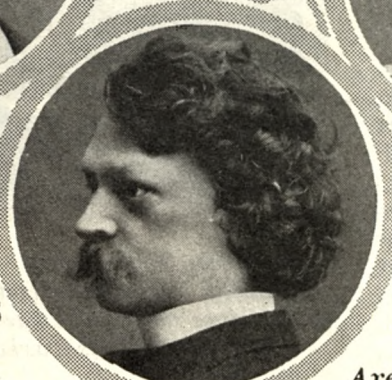
Betty Almlöf.

Victor Hartman som Don
Cesar de Bazano.

Knut Almlöf.

Axel Elmlund.

Ellen Hartman i 25-års åldern.

Nils Personne i 30-års åldern.

Olefine Moe (Astrid Thorsells mor).

Till Gurlö Linders roande berättelse om "Några av dem vi mötte", återge vi här en rad av 1870-80-talens mest omtalade personer ur societeten och teatervärlden.

VÄGGLÖSS
utrotas med **Cyanvätegas.**

Riks. 237 10.
Allm. Söder 335 52.

KACKERLACKOR
utrotas med **Kackerlin.**

Begär prospekt och intyg. Sveriges största firma inom branschen är
DESINFEKTIONS-AKTIEBOLAGET HYGIEN
BRÄNNKYRKAGATAN 3 - STOCKHOLM.

RÅTTOR
utrotas med **Rattoxin.**

Telegramadress:
DESINFEKTION.

Moe och bland de yngsta Arvid Ödmann och Mathilda Grabow, Dina Niehoff och Selma Ek för att nu nämna blott några namn ur högen. Gamla operan! Vad den var vacker den åldriga, stämmningsrika salongen med sina fem rader! Allt emellanåt stulo vi oss dit, vi helpensionärer, d. v. s. vi bådo ivrigt dem vi gästade om söndagarna att ta oss med på teatern; på vardagarna fingo vi nämligen i regeln aldrig gå bort. Det brukades ganska ofta, att ett sällskap slog sig tillsammans och hyrde femte radens hela ena sida — den kostade visst 12 kronor. På det sättet blev man idel bekanta och slapp sitta tillsammans med den vanliga femte-radspubliken. Vid väggen stodo några bänkar, som man satt och vilade sig på i mellanakterna, ty under själva föreställningen fick man hänga så gott man kunde över barriären. Från denna plats var det också särskilt spännande att iaktta nedfirandet och upphissandet av den jättelika ljuskronan, ett skådespel som åtminstone jag för min del aldrig åsåg utan att ägna en rysande tanke åt hur det skulle te sig om hisslinan brast.

Vidare syntes i »torget» gamla »Dramatens» personal, där den efter slutad repetition välde ut ur sin hemtrevliga lilla teater vid Kungsträdgården bredvid gamla Du Nord. I samma långa lågo det lilla förnämliga Wallenberska paläet och det lustiga Warendorffska huset. Längst ned, i hörnet av Strömmen där sedan Palmeska huset uppfördes, låg Mindre teatern, den s. k. Hammers lada, med sitt mycket frekventerade schweizeri, »Ladans tak.» Där kommo nu Svante Hedin, Almlöfs, Kinmanssons, Lagerqvist, Norrby, Frippe, Oscar Bäckström, det ståtliga paret Elise Hwasser och Elmlund, Victor Hartman och fru Ellen Hartman, Gurli Åberg, Olga Björkegren, Thekla Åhlander och många andra från en av den dramatiska konstens glansperioder i vår goda huvudstad. Mycket populära voro ju även Svenska teaterns och Mindre teaterns artister, t. ex. Hillberg, herr och fru Engelbrecht, fruarna Horwitz-Östberg, de Wahl och Cysch, fröknarna Thunberg, Rustan, Kleingardt och Grönberg. Bland alla de lustiga infall som tillskrevos general Sven hör innehållet i den replik han sades ha fällt till kungen, när denne en gång törnade emot en av lindarna i allén där de promenerade och förebrådde Lagerberg, att han ej hejdat honom: »Tror inte Ers majestät, att jag också gick och tittade på fru Hartman!»

På Drottninggatan hade man tillfälle att beundra de unga gardesofficerarna och diplomaterna, ämbets- och tjänstemännen samt societets- och de borgerliga skönheter. Vem av oss minns ej t. ex. den tjusande madame de Castellanos, den charmanta grevinnan Stéphanie von Platen, den yppigt vackra fru Adèle Tauvon, samt de långa, smärta ståtliga fröknarna Lotten

Weidenhielm och Clara Sandströmer, den förra sydländskt mörk, den senare nordiskt blond. Ett par som väckte vår ungdomliga beundran och vars väg vi gärna försökte korsas, då de som nyförlovade voro ute och provgingo, var löjtnanten Ivar Fock och fröken Huldine Beamish.

En man kan säga konstitutiv faktor i dåtidens Stockholmsliv var Portugals diplomatiska representant vicomte de Soto Maior (»Söta majoren» döptes han till av folketymologien), med sina blixtrande juveler, sina polisonger och fadermördare, sin eleganta dräkt och trippande gång. Han hade grundlagt sin stora popularitet genom en

En annan känd, men väl ej populär stockholmsfigur var »professor» Wybromander, fet och skinande och utstyrd med en lång rad ordensdekorationer av kottiljonsvärde. Han var bekant för att på restaurangerna äta sig grundligt mätt på smörgåsbordet och att till sina medtäres förtvivlan sticka den gaffel varmed han åt i alla anrättningar.

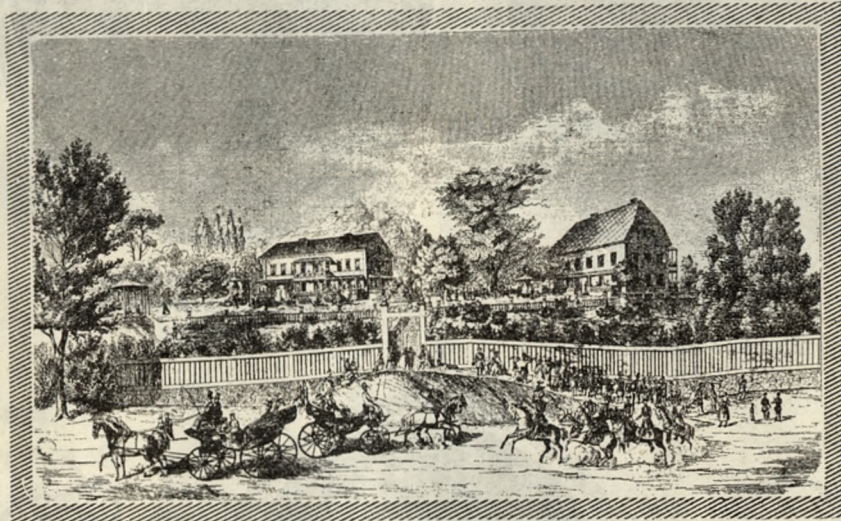
Bilden från »torget» skulle ej vara fullständig, om man glömde de små änkhuggummorna, där de antingen kommo trippande med sina pirater eller skådade ut över vimlet från sina fönster i det ståtliga gamla Sparreska palatset. Då gummorna förvisades till Norrtullsgatan, drog som bekant varietén — Sveasalen — in i det forna palatset. När sedan detta revs för att ge plats åt Nordiska kompaniet kände väl alla gamla stockholmare det som om Kungsträdgården berövats sitt förnämligaste smycke.

En gatutyp som vi skolflickor så gott som dagligen passerade var »gröna riddarn», en trasig, utsvulten, eländig figur, som år ut och år in vandrade fram och tillbaka utanför en kryddbod i hörnet av Malmskillnads- och Hamngatorna. Han tiggde aldrig, men tog emot, när någon välvilligt stack en slant i hans hand. Traditionen berättade, att en kärlekshistoria förmörkat hans förstånd samt att den älskade bott i det hus utanför vilket han nu vandrade rastlöst av och an som ett djur i bur.

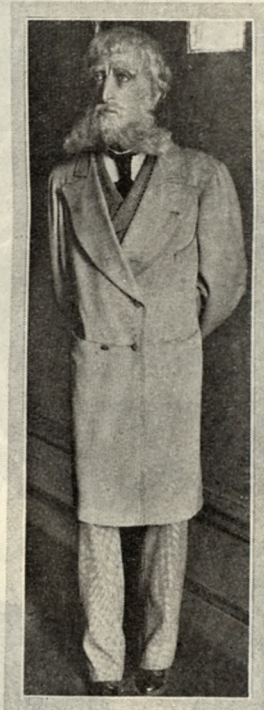
Fastän vi voro förbjudna att köpa godsaker hände det naturligtvis emellanåt under våra promenader, att vi t. ex. stucko in för att tillhandla oss bröstsocker eller Ehrenkroks bröstkarameller i Holtz, med ett högst varierande lager försedda kryddbod vid Brunkebergstorg, vilken småningom förvandlades till modeaffär. En av oss mycket guterad karamellbod — det fanns minsann på den tiden ej sådana i nästan vart gathörn som nu — var Hakes vid Malmskillnadsgatan bredvid hotellet. Där såldes bl. a. — av den lilla trinda fru Hake, som hade den minsta mun jag sett — ett slags

röda, utsökt goda bröstkarameller som prisbelönats på utställningen i Stockholm 1866; de såldes i särskilda påsar, på vilka medaljen var avtryckt, och man fick ej köpa för mindre än 25 öre, så det var ju ytterst sällan vi kunde bestå oss den lyxen. För samma pris tillhandlade vi oss vid högtidliga tillfällen en chokladkaka med kräm uti Grafströms stora affär mitt emot. Att på något sätt bli ägare av ett skålpund riktig konfekt från Berg eller Landelius var för oss lika sällsynt som tjusande.

(Forts.)

Överst: Hasselbacken 1859. Underst till vänster Gamla Dramatiska teatern. Till höger Soto Maior, sådan han har förevigats (?) i Panoptikons vaxkabinett.

duell, som han år 1857 utkämpat i Lill-Jansskogen med en halvengelsman Erik Baker. Den senare var synnerligen illa tåld och blev efter duellen utkastad från Stora sällskapet, som då hette Nya klubben, vid Gustaf Adolfs torg, och sympatierna voro på Soto Maiors sida. Avståndet vid duellen var femton steg, och tre skott lossades å vardera sidan, utan att någon »veterligen sårades». Enligt en annan version skulle vicomten ha satt en kula i magen på sin motståndare. Emellertid grävdes duellplakatet fram, enligt vilket dueller i vårt land voro förbjudna, och vederbörande stämdes, men torde ha sluppit mycket lindrigt undan. Den eldige vicomtens kärlekshistorier voro visst legio. Och riksbekant är historien om den applåd inför öppen ridå, som togs upp av kung Oscar och ekade genom salongen, då han i en mellanakt efter något logebesök ej hann undan över scenen i tid.

Ett värdefullt bruk

är att dagligen intaga en av Spieckers **Sanokapslar**. Återupp-
rätta på kort tid nervsystemet, undanröja trötthet, missmod och
sömlöshet, alstra energi, levnadsmod och spänstighet! Finnes å
alla apotek och i kemikalieaffärer i askar å kr. 2.25 och 4.25.

OM VAL, BEHANDLING OCH STEKNING AV EN GÅS.

(Eftertryck förbjudes.)

ATT RÄTT VÄLJA EN GÅS ÄR EN STOR konst, att taga ur och förbehandla den är en ännu större, men allra största konsten är att sedan oklanderligt steka och servera den dyrbara fågeln. Med "dyrbar" menas ej här endast penningvärdet, utan fullt ut lika mycket vad gåsen betyder som tradition, i det en mindre väl behandlad och serverad gås är att räkna till vandalism.

Vad nu först angår valet av en gås, så bör gåsen, om den skall ugnstekas vara ung. Vidare bör gåsen, om meningen är att den skall uppträda som huvudrätt vid en liten novemberfestmiddag helst vara så stor tilltagen, att bröstet, skuret i lagom tjocka skivor, fullt räcker till för antalet bordsgäster. (Att sedermera allt som är kvar blir tillräckligt för en vardagsmiddag, ökar ju endast trevningen och förringar åtminstone för en dag matanskaffningsbekymren.) En ung, väl utvecklad gås på omkr. 6½ kg. — ej under! — beräknas då vanligen räcka för 8 à 9 personer, dock under den förutsättningen, att den kraftiga svartsoppa föregår gästekosten. Å andra sidan är en gås vägande 5—5½ kg., fullt skuren med bröst, lärben etc. tillräcklig för samma antal personer vid en mera gemytlig familjemiddag, men dock även här föregående av den mäktiga svartsoppa.

Att en gås är ung synes på dess näbb, som är mjuk och blekröd; vidare äro fötterna också blekröda med en tämligen mjuk simhud mellan tårna. Skinet skall vara slätt och jämt med tydligt markerade rutor.

I god tid på morgonen den dag som gåsen skall serveras urtages och uppsättes den. Huvudet jämte halsen samt fötter och den nedersta delen av vingbenen avhuggas för att tillika med lever, hjärta och "ormage" användas till svartsoppa. Vilken senare, inom parentes sagt, omedelbart bör påsättas och förberedas.

Gåsen urtages genom att man först gör en skära i halsskinnet varigenom man för in tummen och pekfingeret och drar ut strupen genom öppningen. Samtidigt som denna lossas, söker man att genom försiktiga grepp och jämkningar förbereda att huvudparten av innanmätet sedan skall bliva lätt att taga ur. För detta göres ett litet tvärsnitt — eller längdsnitt — i gåsens bakdel, strax ovan den s. k. gumpen, varigenom inälvorna försiktigt urtagas, varvid noga tillses att tarmarna ej gå sönder så att deras innehåll kommer i beröring med köttet. — Levern befrias från gallan, och lägges på en tallrik för att sedan användas till den s. k. gåskorven. (Eller också till en liten pastej.) Muskelmaget ("ormagen") klyves, och dess inre tjocka muskelvävnad jämte övrigt borttages. Hjärtat klyves, och allsammans — utom levern — sköljes väl. — Lungorna, som sitta fästade vid ryggen lossas, men användas ej. Gåsen sköljes nu väl in- och utvändigt i flera vatten och torkas mycket noga.

Istret uttages och lägges i kallt vatten jämte det som sitter kring tarmarna. Det smältes sedermera tillsammans med ett par äpplen, silas och brukas till olika ändamål.

Kommer så det viktigaste: gåsens stekning, vilket föregås av fågelns fyllning och uppsättning. — Fyllningen varierar, alltefter smak och nationalitet. I Sverige brukar gåsen vanligen fyllas med små, oskalade äpplen, som naggas med gaffel. Till äppelna blandas dessutom vanligen 1 dcl. förvällda katrinplommon mot 2 delar äpplen.

I Tyskland där "Gänsebraten" förr alltid var en specialitet allt ifrån slutet av augusti ända till efter jul, brukas — rättare sagt brukades — flera olika fyllningar. Så var t. ex. i norra Tyskland mycket vanligt att steka rivet bröd i litet smör och blanda härtil 1—2 vispade ägg, gräddesamt förvällda sviskon. Ofta användes i stället för sviskon korinter. — På sina håll brukades rostade och skalade kastanjer, till hälften kokta i litet buljong och uppblandade med en aning salt, litet vitpeppar, en klick smör och några få msk. vin.

I Frankrike förekommer ibland en fyllning bestående av risgryn, förvällda i buljong och uppblandade med litet hackad tryffel. I samma land brukas också att strax ovan gumpen sticka in en klyfta av äkta vitlök, vilken bibringar köttet en svag, pikant arom.

I det engelska köket fyller gåsen med en färs-

liknande blandning bestående av 3—4 stycken i två vatten förvällda portugisiska lökar, som skäras i tärningar och som tillsammans med 6—8 salviabladd fräses i 2 msk. smör, varefter iblandas 1—2 ägg (vispade), 8—10 msk. rivet bröd, ½ tsk. svartpeppar och 1 tsk. salt.

I Spanien och Italien brukas hälften tomater och hälften äpplen utgöra gåsens fyllning och, ibland tillsätts ett par kvistar mejram.

När gåsen är fylld, det må vara med vilken fyllning som helst, hopsy öppningen, varefter den "uppsättes" som det heter på finare köksspråk. Den lägges med bröstet upp, vingarna vikas i kors över ryggen och det stycke, som är kvar av halsskinnet neddrages mot vingarna. En lång steknål — även kallad "uppsättningsnål" — och påträdd med fint segelsnöre, stickes från ena sidan genom vingen, halsskinnet, benstommen och ut igenom den andra vingen. Därifrån föres nålen genom det nedersta av lärbenen, som hårt tryckas mot kroppen, snöret tilldrages hårt och de båda ändarna knyts stadigt samman. När sedan serveringen skall ske, har man endast att klippa upp vid knuten och draga ut snöret.

Gås stekes vanligen i ugn. Gryta kan även användas, men genom detta stekningssätt får skinet ej den av de flesta personer så högt skattade knappigheten. I förra fallet lägges den uppsatta fågeln med bröstet upp i en långpanna, i vilken slås omkr. 1 tekopp vatten. Den införes i varm ugn och öses ofta med det fett som rinner av den. När den är vackert brun beströs den med 1 tsk. salt och litet kokande vatten eller kalvbuljong påspådes, varefter stekningen fortsättes vid något svagare värme tills gåsen är mör eller i sin helhet omkr. 3 tim. för en gås på 6 kg. — En halvtimme innan gåsen kan anses färdig, beströs den med 1 rågad tsk. mjöl, varefter den får steka med ugnsluckan på glänt. Gåsen tages ur pannan, och skyn uppvispas med litet kokande vatten, så att smakämnen lösas från pannbotten, varefter den silas upp. Gåsen lägges tillbaka i långpannan, och en tekopp kokande vatten slås i denna, varefter gåsen får stå i ugnen 15—30 min. Skyn skummas fri från fett, får koka upp och avredes med 1 tsk. potatismjöl utrört i litet kall buljong. — Gåsen lägges på varmt fat, snöret uppklypes och urdrages, varefter den med vass kniv skäres och åter hoplägges så den ser hel ut. Detta sistnämnda givetvis om endast bröstet skäres. Gåsen garneras med kruskål samt med den frukt eller färs den varit fylld med. Serveras med inkokt eller helstekt potatis, äpplemos (eller rödkål) och ättiks- eller saltgurka.

IDUNS KÖKSALMANACK. (5—12 november.)

SÖNDAG. Frukost: Små hackade biffrar, potatis; smör, bröd, ost, rättika; kaffe eller te; vetebrans. — **Middag:** Selleripuré med oststänger; kalvstek med potatis och legymer; Ris à la Malta med saftsås.

MÅNDAG. Frukost: Kokt salt sill med smält smör och 1—2 hackade hårdkokta ägg; smör, bröd, kaffe eller te, skorpor. — **Middag:** Färstimbäl med vitkål, potatis; äpplesoppa.

TISDAG. Frukost: Stekt fläsk med löksås och potatis; smör, bröd, rödbetor; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Kokt kummel med "vardagshollandsa", potatis; Risgrynssaka med sylt.

ONSDAG. Frukost: Fisk- och makaronilåda (rester fr. föreg. dags middag); smör, bröd, ost, kaffe eller te, skorpor. — **Middag:** Engelsk ragu på kalvstek (rest sedan söndagen) med potatis; äpplekompost med gräddmjöl.

TORSdag. Frukost: Bräckkorv med stuvad potatis; smör, bröd, ost, kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Vitkålssoppa på oxkött; tunna pannkakor med sylt.

FREDAG. Frukost: Kalvsylta med inlagda rödbetor och stekt potatis; smör, bröd, ost, kaffe eller te, skorpor. — **Middag:** Stekta rödspottor med brynt persiljesmör; kall, enkel chokladpudding med gräddmjöl.

LÖRDAG. Frukost: Sill stekt i låda med nykokt potatis; smör, bröd, ost, kaffe eller te, skorpor. — **Middag:** (främmande), Svartsoppa, stekt gås med äpplemos, katrinplommon och potatis; kall ananaspudding.

RECEPT. (Eftertryck förbjudes.)

Selleripuré (för 6—7 pers.). — 2 medelstora rot-sellerier, 1 purjolök, vatten, salt. — 2 msk. smör

(45—50 gr.), 4 msk. mjöl, 2 lit. efterbuljong (eller vatten och god köttextrakt), salt, peppar (2 msk. madeira), 1—2 äggulor, 2—3 msk. tjock gräddes.

Sellerierna ansas, skrapas, sköljas och skäras i små bitar. — Ett halvt selleri undantages och skäres i strimlor, som kokas för sig i litet saltat vatten för att serveras i soppan. — Selleribitarna och den ansade purjolöken kokas mjuka i litet av buljongen, varefter allsammans passeras. Smör och mjöl fräses, den passerade massan tillika med buljongen påspådes småningom. Soppan får koka några få min., avsmakas med kryddor och hålles över de i soppskålen med grädden vispade äggulorna. Soppan serveras med oststänger eller ugnsröstade smörgåsar.

Vardagshollandsa (för 6 pers.). — 2 msk. kallt smör, 3—4 msk. mjöl, 2 äggulor, ½ lit. (knapp) kallt vatten, vitpeppar, salt, socker, citronsaft eller vinäger.

I en kall säskastrull vispas ½ av smöret, hälften av det kalla vattnet, äggulorna och allt mjölet. När blandningen är klimpfri, sättes kastrullen över elden, och såsen får koka under ständig vispning tills den kommer till sjundningsstadiet. Då tillsättes litet av vattnet och smöret för att hindra uppkokning. Efter ett par minuter tillsättes ytterligare litet vatten och en smörklick, och så fortsättes tills allt smör och vatten är använt. Såsen, som nu bör vara ljus och pösig, avsmakas med salt, socker, vitpeppar och citronsaft. — Är man riktigt försiktig, och noga aktar sig att ej såsen någon enda gång når full kokning, kan hela äggen tagas.

Engelsk ragu på kalvstek (för 6 pers.). — Omkr. ½ kg. stekt kött (rester från söndagens kalvstek), stekben, 7—8 dcl. vatten, salt. — I liten gul lök, 1½ msk. smör, 3—4 msk. mjöl, drygt ½ lit. av buljongen, salt, paprika (eller vitpeppar), 1—2 msk. finskuren pickles. — **Till garnering:** Stekta brödtriangler, några få bräckta skivor av rökt sidfläsk.

Köttet skäres från benen i jämna bitar. Benen krossas och kokas tillika med litet salt i vattnet, tills buljongen får god smak. (Med fördel tillsättes litet sky, överbliven steksås eller köttextrakt.) — I smöret fräses den finhackade löken och mjölet iblandas. Av den silade benbuljongen påspådes så mycket att såsen blir lagom tjock. Köttet jämte picklesen ilägges att värmas i såsen, men får ej koka. Anrättningen avsmakas, lägges på karott och runt omkring nedstickas stekta brödtriangler, omväxlande med bräckta skivor rökt fläsk. Serveras med inkokt potatis.

Svartsoppa (för 8—10 pers.). — Krås från 1 gås (huvud, hals, fötter, vingspetsar, hjärta, ormage), 3 lit. vatten, 1 bit ingefära, salt. — **För soppans beredning:** ½ lit. gås- eller svinblod, 5—6 msk. mjöl, buljongen från gåskräset (omkr. 2½ lit., 1 lit. färska äpplen, ¼ kg. katrinplommon, spad från frukten (c:a ½ lit.), 4—6 msk. god ättika, 4—6 msk. strösocker, 1 tsk. finstotta nejlikor, ½ tsk. vitpeppar, ½ tsk. ingefära, salt, 2—3 msk. sherry eller portvin. — **Till gåskorven:** 1 gåslever, 1 dcl. risgryn, 4—5 dcl. mjölk, salt, ¼ tsk. krossad mejram, 1 msk. finhackad portug. lök, brynt i ½ msk. smör, ½ hekto sultanrussin, 1 ägg.

Gåskräset ansas (se artikeln om stekt gås i d. n.), huvudet klyves, och fötterna skällas över lågeld, så skinet kan dragas av. Skinet drages varsamt från halsen för att sedan användas för korven. Allsammans hugges i mindre stycken (utom hjärta och muskelmage) och påsättes med vattnet. Efter uppkoket borttages allt skum, varefter lök och kryddor tillsätts. Buljongen får sedan sakta koka under lock tills kråset är mört.

För korven kokas risgrynen mjuka i mjölken. Gröten får kallna, varefter den stöta levern och de övriga ingredienserna tillsätts. Massan fyller i det väl sköljda, i ena ändan hopsydda halsskinnet, men detta bör ej fyllas mer än till ¾, ty i motsatt fall kan korven spricka under kokningen. Den hopsy och får sakta koka i litet saltat vatten omkr. ½ tim.

För soppa silas gåsbuljongen, skummas och sättes åter över elden. Mjölet vispas med det silade blodet, och blandningen hålles småningom och under kraftig vispning i den kokande buljongen. När soppan kokat några min., avsmakas den starkt med socker, ättika och kryddor. Frukten ilägges med sitt spad, varefter soppan ännu en gång avsmakas. Soppan serveras het, med det på särskilt fat upplagda, vackert skurna kråset, omgivet av den skivade gåsleverkorven.

Välluktande, bländande vit tvätt erhålles med KRISTALLIN TVÄTTMEDEL

från OLJEFABRIKS A.-B. UNION - MALMÖ

KRONPRINSEN BLIR FYRTIO ÅR

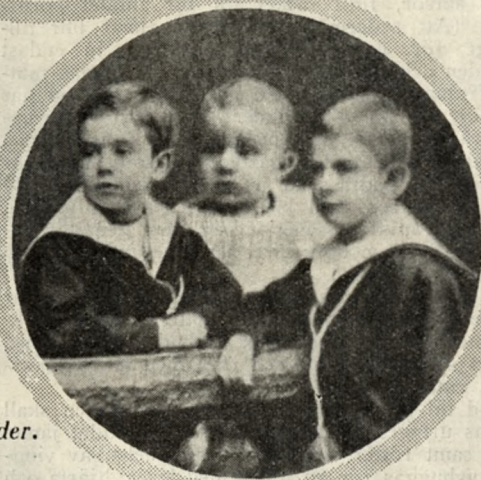
Ett trevligt porträtt av kronprinsen.

*Morföräldrar och barnbarn år 1887.
T. v. kronprinsen.*

*Kronprinsen som
treåring tillsammans
med den
ellårige prins
Wilhelm.*

Tre små bröder.

Kungaparet med barn år 1895.

DEN 11 NOVEMBER FYLLER kronprins Gustaf Adolf fyrtio år. Fyrtioårsdagen kommer kronprinsen icke att fira i hemlandet. Hans arkeologiska studier och grävningar nere i Grekland hålla honom kvar under en sydligare himmel.

De varmaste, djupt kända lyckönskningar skola där nere nå honom från hela Sverige.

Det har, från allmänhetens synpunkt, varit ganska tyst kring kronprinsen och hans familj sedan kronprinsessan gick bort. Men med icke mindre sympati än förr omfattar man överallt i Sverige den man, hos vilken insikt i och intresse för de värv, som åligga honom, förenas med redlighet i bästa mening, välvilja och rättshänsyn.

*Kronprinsen som sjuåring, tillsammans
med den femårige prins Wilhelm.*

VI NALKAS MÅRTENSGÅSTIDEN

En äkta skånsk gäsfamilj, med hemort i Västra Klagstorp (foto Axel Sjöberg).

Skånekonstnären William Gislander, som bor i Falsterbo och helst målar gäss (foto Otto Ohm).

Putte skall smaka på svartsoppa (foto Ohm).

Gäskommers vid Mårtenslid i Malmö (foto Ohm).

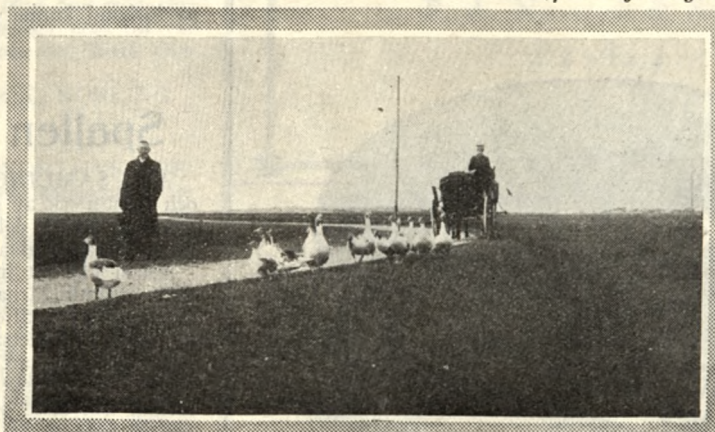

En modern Gås-Lisa.

DE BILDER, VI ÅTERGE HÄR OVAN, GE kanske uppsvensken mest bara ett intryck av ett vackert slättland, som jämte mycket annat gott också sänder honom gåsen. Men en skåning säga de åtskilligt mera. De tala om den speciella skånska

Ankdammen i Skanör (foto Sjöberg).

På landsvägen till Falsterbo Skanörs ljun (foto Sjöberg).

Tveka ej i valet av tvål

utan köp

Gahns Lanoiatvål

Allhelgonadagen Blomsterfondens dag

Låt oss fira minnet av de döda med ett offer gärna så ringa som värdet av en blomma.

För influtna medel komma monument att resas över de döda i form av hem för gamla. I dessa »Blomstergårdar» komma namnen att bevaras på de döda till vilkas minne de uppförts.

Allhelgonasöndagen

bör firas i tysthet av envar utan några yttre former.

Insänd Ert offer och namnet på den döde, vars minne det är avsett att hedra, till BLOMSTERFONDEN. Kontor: Kungsträdgårdsgatan 12, 1 tr. Kontoret öppet vardagar kl. 10—3 samt Allhelgonasöndagen den 5 November kl. 9—11 f. m. samt 1—4 e. m.

Telefonanrop endast BLOMSTERFONDEN.

MED VÄTESUPEROXID

helgen, Mårtensafton den 10 november. En skåning i förskingringen blir litet småhögtidlig den dagen, liksom en svensk i allmänhet i förskingringen blir det julafton. I varje fall blir han högtidlig, när han talar om att det är just den 10 november och inte förr som gåsen skall ätas. Nu är det ju mycket sant, att gåsens fest knappast kan få sin plats i kyrkoåret; de kapitolska gässen kacklade ju till en annan tids ära. Men det har i alla fall alltid legat något prelatiskt över Mårtensgås, som fullt berättigar till att man talar om ett slags helg. Vi tänka nu inte bara på att dagen bär sitt namn efter en gammal biskop, som åt ihjäl sig på gås, utan på den skånska prelatiska historia, som varenda Mårtensdyker dyker upp igen, trogen och trevlig som gåsen själv, den om det där visa ordet att gåsen är en besvärlig fågel, som är för stor för en och för liten för två.

Men som sagt, uppåt landet har man utanför skåningarnas krets icke någon riktig känsla för vad själva den 10 november innebär. Där äter man gås när som helst, eller rättare när helst man har råd och aptit, under hela november månad, utan att koncentrera sig på någon viss dag.

De som komma över gäss med det sköna yttre och den solida karaktär, som utmärker de här avbildade, kunna prisa sig lyckliga.

De skånska gåsfamiljerna utgöra aristokratien i jämförelse med de pommerska, som också komma hit i stora massor. Det är ju också de skånska gässen, som äro mest eftersökta till de enskilda hushållen, medan restauranger och hushållsskolor m. fl. äro goda avnämare för de pommerska gässen. Men låt oss inte gå in på det kulinariska. Efter poesien i bilderna här ovan må läsarinna gå över till hushållssidans utläggningar över gåsens rätta behandling, till stor glädje för hennes hus på Mårtensafton och andra goda novemberaftnar.

En skånsk bok.

När det nu talas om en skånsk "nationalfest", kunde det kanske vara särskilt lämpligt att erinra om en verkligt skånsk bok, "Di fäste fjeden" av Nils Ludvig Olsson.

En väsentlig del av boken upptages av dikter på skånskt landsmål. Det är beundransvärt, till vilket utomordentligt instrument diktaren gör detta landsmål. Det skånska idiomet anses ju av de flesta icke-skåningar icke som särdeles vackert eller hur? Men i dessa Skånerim ger det uttryck åt en tillknäppt poesi, en äkta humor. För min del läser jag Nils Ludvig Olssons landsmålsverss vida hellre än de flesta riksmålsposier. En väsentlig orsak till den starka verkan de i all sin enkelhet göra är kanske den, att landsmålet inte tillåter någon förlöpnig ut i några ord, som icke täcka en tanke, en bild. Landsmålet är naturligtvis fattigare än riksmålet — därför får diktaren se till att väga sina valörer och icke använda andra ord än just de nödvändiga och riktiga, och det vinner dikten på. Landsmålet är inte heller gjort för några personliga känsloutgjutelser. I landsmålet måste diktaren uttrycka känsla och tanke genom starka, konkreta bilder, och det ger hela dikten en stark åskådighet: här leva verkligen skånska bönder och skånsk natur.

Den lilla boken, som utkommit på Framtidens förlag, har redan utgått i tre upplagor och skall nu snart efterföljas av en ny diktbok. Man bör redan på förhand kunna välkomna den nya.

E. TH.

Spalten om böckerna.

AV SAMLINGSVERKET "HÄGKOMSTER och livsinttryck av svenska män och kvinnor", föreligger nu andra delen med alster av mer än ett fyrtiotal bidragsutgivares pennor.

Boken har ett intimt släktycke med de svenska memoarsamlingarna från senaste årtionden, på samma gång den skiljer sig från dem genom mängden av olika idékretsar och författarindividualiteter. Därtill kommer att den omspänner ett betydligt tidskede av svenskt kulturliv, när ålderskillnaden mellan den äldste och yngste bidragsgivaren belöper sig till hela 56 år.

Fru Ebba Ramsay, den nyligen avlidna 94-åriga filantropen, inleder samlingen med några erinringar från sin barndom om Johan Olof Wallin, ömt och

- Steinway & Sons -

**Lundholms
Pianomagasin**

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

Idealet för huden:

GRASMIC
PEERLESS TVÅL

Förskönande och upptriskande.

**Kobbs
Thé**

är alltjämt
marknadens
förfämsta

SALTSJÖQVARN

Det bästa vetemjålet!

Se till att
Ni får

Kalmar Vapen,
Högsta kvalité kärnmjöl
Kalmar Ångkvarns A.-B.

Av **SANGALLA** té

rekommendera vi
våra kända märken

"Pekoe Souchong"

"Imperial", "Ordinary"

i originalförpackningar.

PERCY F. LUCK & Co.

Det finnes fortfarande
de som tro, att allt mar-
garin är "lika bra"
men det är skillnad

SveaVäst

s k a' det vara.

Trevlig
**VARDAGS-
HATT**

av manchestersammet,
prima kvalité. Finnes i
alla modéfärger.

4:90

Dambattavdeln. 1 tr.

A/B NORDISKA KOMPANIET

varmt tecknade. Signe Hebbe förtäljer några hågkomster från sitt besök hos Jenny Lind i England och H. H. Hildebrandsson skildrar i "Gamla frun på bruket", riksantikvariern Emil Hildebrands moder, en av dessa svenska kärnkvinor, strävsamma, enkla, hjärtgoda och personlighetsdjupa, som en hel del nutidskvinnor se på som på ett kuriosum. Ada Rydström tecknar i "Minnesvärdigheter från livets vår" några drag ur onkel Adams och Ellen Keys liv och Ernst Henning berättar med elevens pietet och beundran om skalden "Fjalar" som lärare. Det yppersta bidraget har emellertid lämnats av dr Fredrik Vetterlund i skildringen "Några läroverkslärare i Halmstad på 1880-talet". Det är inga på vanligt sätt refererade hågkomster utan en porträtteringskonst hors concours, en människoanalys i ett levande skimrande språk, gjord med en kärlek som skjuter sina första blomblad i ynglingaårens dröm- och studiestunder och slagit ut i full rikedom i mannaåldern. Vidare har dr John Landqvist bidragit med ett par intressanta sidor, "Mitt sammanträffande med August Strindberg" och Anna Lenah Elgström i "Ensam med en penna i Stockholm" på ett livfullt sätt berättat om sina första erfarenheter som författarinna.

Utrymmet förbjuder oss att ytterligare ingå på de olika bidragen — vare det nog sagt att Hågkomster och livsintryck tillhör de böcker man läser med verkligt utbyte och som förtjäna att läsas om.

Alexander Kielland var bitter mot prästerna, men hans bitterhet fick sin skärpa genom stilsens försåtliga ro, som blottade stickande hullingar när man minst anade det. Det förhåller sig icke så med *Arold Hallenberg*, som i sin roman "Två herrar" vill ställa en svensk kyrkoherde vid skampålen. Tempeltjänaren i fråga, vars namn är Pilman, har tvivelsutan sin förebild i något prebende mellan Ystad och Haparanda, men skildringen träffar ändå ej målet, emedan den gång på gång blir karrikatur i stället för livsbild. Eller kan det tänkas att en präst i vår tid med ett så rikt florilegium av onda gåvor som denne Pilman icke suspenderades. I så fall måtte svenskt domkapitel förhålla sig till de dåliga prästerna som Hälsovårdsnämnden till de grymma vårdarne vid Långbro sjukhus.

De övriga av bokens figurer, pastor Wall, biskopen, den gnällande och ödmjuka Roslund m. fl. verka betydligt mera övertygande, striderna mellan statskyrkliga och frikyrkliga åskådningar ha även sin fakticitet — men likafullt slår det emot en ur boken en fläkt av reportage och okonstnärligt beskrivande. Vad gagn den kan göra som pamflett vill anmeldaren ej uttala sig om, men som roman är den föga lyckad. E. H.—N.

Ejnar Smiths noveller.

UNDER TITELN FJORDENS EGNA HAR Ejnar Smith i dagarna utgivit en samling noveller, sjutton till antalet, de flesta koncentrerade "short stories". Som vi veta från ett par föregående böcker — De långa dagarna, 1911, och Fjordens främlingar, 1918 — är den människosakkunniga och tekniskt säkra romanförfattaren även en mycket god novellist. Han behärskar fullkomligt genrens uttrycksmedel, han förstärker att sova och tillspetsa, han kan förkortningens och förtätningens svåra konst.

Alla de små berättelserna i Fjordens egna äro naturligtvis inte lika bra; några obetydigheter ha fått slinka med, som t. ex. Det grå ödet och En glad dag. Men till gengäld finnas här så ypperliga, psykologiskt innehållsrika saker som *Gården* med rosenbusken, *Skuggorna*, särdeles fin och skickligt avvägd, *Gåtan* med sitt djupa och fantasieggande perspektiv inåt själslivet, *Båten* och *Kvinnan*, en äktenskapshistoria i hjärta färger, och den av sann humor lysande *Lyckans buse*.

Novellerna fångla också genom den äkta och kraftiga miljöstämning, det poetiskt kärva västkustlyne, som genomgår dem alla. Ejnar Smith känner detta folk och denna trakt i grunden, och därför har han, som den begåvade författaren han är, lyckats ge konkreta, karaktäristiska gestalter och landskapsbilder från Bohuslän. Han har med sina levande berättelser fogat välbehövligen plus till vår kunskap om svenskt folklyne, om det bästa eller egendomligaste hos oss själva.

ERIK NORLING.

FORSYTESERIEN, GALSWORTHYS BERÖMDA skildring av en engelsk medelklassfamiljs liv under tre generationer, föreligger i dagarna i fullständig svensk tolkning, om man undantar den korta novellen *The Indian Summer of a Forsyte*, som utkommer något längre fram. Det är Svenska Andelsförlaget, som utgivit Forsyteböckerna såväl som Galsworthys andra verk. Första volymen *Förnöget folk* utkom för några år sedan i en förträfflig tolkning av Agnes Byström-Lindhagen, andra volymen *Bojor*, översatt av Arne Johnson, ligger sedan ett par veckor i bokhandelsfönsterna, och i dessa dagar utsläppes i marknaden den tredje romanen, *Att Hyra* i svensk tolkning av Ellen Rydelius.

NYHETER I UNDERKJOLAR

J. F. HOLTZ

H. M. DROTTNINGENS HOFLEVERANTÖR

BRUNKEBERGSTORG 5 STUREGATAN 8
STOCKHOLM

En ny bok av

FREDRIKA BREMER

ENGLAND

OM HÖSTEN ÅR 1851

utgiven och kommenterad

av

KLARA JOHANSON

Det England, vars mest aktuella företeelser och tendenser Fredrika Bremer skyndade sig att berätta om i Aftonbladets spalter, har nu redan fått historisk patina för oss, och på mer än en punkt kunna vi jämföra hennes journalistiska intryck med hävdaforskningens sovrade annaler. Hon består prövningen med glans. — — — Bland samtida svenskar fanns det knappast någon, som överträffade henne i lyhördhet och snabb uppfattning. *Fredrik Böök i Sv. D.* 23/10 22.

Pris häft. kr. 5:75, inb. 7:25.

Bokhandelspriset på
FREDRIKA BREMERS BREV

är i höstens prisnedställningskalalog

upptaget till endast kr. 30:—

för alla fyra delarna

mot förut kr. 85:—

P. A. Norstedt & Söners

Förlag

Smitta

kan lätt spridas genom
dåligt tvättat linne.
Döda smittofröna genom
kokning med
Tomtens Tvättpulver.

KOLYNOS

tandpasta rengör icke blott tänderna,
utan åstadkommer även genom sina antiseptiska
beståndsdelar en sanering av hela munhålan.

Finnes hos alla Apotek-, välsort. Parfym-, Färghandl. & Raksalonger m. fl.

Aberopa denna tidning och begär gratisprov.

BERNHARD MARING - STOCKHOLM C.

Feniths namn borgar för en
förstklassig produkt!

Gräddmargann. "Extramärket Fenith"
Växtmargarin: "Feniths Extra Växt"

äro marknadens förnämsta kvaliteter.

GIFT ER ALDRIG

förrän Ni gjort ett besök hos

BRÖDERNE LJUNGGREN
MÖBLER, MATTOR & GARDINER

Adolf Fredr. Kyrkog. 7, Stockholm

Utan

Presenter, Lyckofemmor, Premier
går

LUNDSTEDTS TVÄTTMEDEL

till alla hem som i varans höga kvalité
söker vinsten.

Brunstedts Modesalonger

Hamngatan 1 A, 4 tr. (hiss)
STOCKHOLM

Promenadhattar

Visithattar

Aftonhattar

Hårgarnityr

Carl Broströms

Ättiksprit och Orleansättika

arbetar sig sakta men säkert in i husmödrarnas
förtroende. Det är också en kvalitet av högsta
rang. En gång försökt blir den sedan ett behov i hushållet.
CARL BROSTRÖMS FABRIKER, STOCKHOLM. Riks 17531

FRISÉR- KAMMAR PRYDNADS-
av högsta kvalité och elegans
äro stämplade
"KROKO"

Från lyxens och elegansens Stock- holm.

(Se bilderna sid. 1076).

LEJAMAGASINETS MANNEKÄNGUPP-
visning på Royal har blivit en institution som gärna
beskådas av Stockholmsdamerna och för resten —
efter vad man kunde se härom kvällen — också
av en hel del herrar. Vilken lyx och flärd, utbris-
ter en annan läsare, som är fylld av tanken på ar-
betslöshet och andra problem, och ogillar några av
de här avbildade mera extrema modellerna. Men
man får betänka, att det i en storstad, som Stock-
holm mer och mer blivit de sista åren, finns en hel
del förmöget folk, som klär sig och vill klä sig,
och filmen och teatern kräva sin klädlyx, som den
stora publiken sedan indirekt får glädje av genom
den ögonfägnad, den ger från scenen eller vita du-
ken. Alltså, Lejamagasinet visade en mängd smak-
fulla och vackra modeller, cirka 400 tror jag, och
både österrikiska och svenska mannekänger, de se-
nare förresten vackrare och behagfullare än de
förra, svävade genom den gröna vinterträdgården
under brusande musik, då och då, — vid någon sär-
skild raffinerad dräkt — överrostad av applåder.

Bilderna ge en god föreställning både om hur
några stora toaletter och ett par enklare mellan-
klänningar tedde sig. Det fanns utsökta ting i
båda genrer. En frapant toalett i ljusblå taft
med stramt åtsittande, djupt ringat liv och yvig
krinolin med vita silkespetsvolanger och vid sidan
en knippa skära rosor med silverstjälkar var ett
utmärkt bevis på den svenska konfektionens höga
nivå. En klänning för en prinsessa eller åtminstone
en filmprinsessa kunde man kalla det snäva skal
av silvermatelassé, som hade en kort tunik av sil-
verspets, baktill kantad med en sned nutriabård.
På det blåsvarta håret bar mannekängen en sil-
vertiara i rysk stil med hängande silverkedjor, som
skenbart såg ut att ha en gedigen tyngd och prakt
men i själva verket var gjord av ett material, lätt
som aluminium. Alla pannsmycken såväl som alla
hattar stammade från Brunstedts ateljé vid Norr-
malmstorg, och de röjde alla en säker smak och
en iderikhet, som man inte ofta stöter på här hem-
ma. På tal om hattar bör man kanske nämna,
att frisyerna enligt modets senaste ukas te sig så
här: slätt, benat hår med en utstående knut, så
långt ned som det är möjligt. På mannekängup-
visningen hade Sundins välkända damfrisering äran
av frisyerna, som väsentligt bidrog till det goda
helhetsintrycket. Ingen modeuppvisning anses ju
numera tiptop, om den inte krönes av ett brud-
följe, som tågar in med brudnåb och tärnor. Det
märkvärdigaste på bruden, i de initierades ögon
förstås, var nog denna gång brudkronan, ett konst-
närligt juvelerararbete från Hallberg och värd en
halv miljon svenska kronor. Tärnorna buro till
sina lilafärgade klänningar korta tyllslöjor, som
föllö ned bakåt till midjan från en silverkrans med
silverrosor vid öronen. Liksom en försmak om
den slöja, som de drömma om!

Ungefär samtidigt med att denna modeuppvis-
ning hölls har Holmbloms kappaffär öppnat en
ny avdelning för elegantare kappor. Den är in-
rymd i ett par vackert inredda salonger två trap-
por upp i huset vid Norrmalmstorg och försedd
med tre kokett inredda provrum. Man kan tryggt
påstå, att denna kvalitetsavdelning slår likartade
etablissemang i Paris, Wien o. s. v. ur brädet.
Holmbloms har nämligen skummat det utsöktaste
av kontinentens alster i kappbranschen, och resulta-
tet som härav uppstått, är en verklig fröjd för
ögat. Korta pälskappor för promenad i Buenos
Ayres-breitschwanz, ofödd häst, persian med ap-
skinn, ljuvliga färgskimrande foder i handtryckt
siden, batik eller crêpe, långa kappor i matelassé,
i mjuk velour de laine med pälsbårder, klänningar
och kappor i samma material, som mycket brukas
utomlands, allt med raffinerat snitt och naturligt-
vis också med ganska raffinerade priser. Med ett
ord, Holmbloms hävdar med den nyöppnade av-
delningen sitt gamla goda rykte som ledande firma
på området, och den svenska som vill ha en verklig
kvalitetssak i kappväg vet nu vart hon skall gå.

MIDINETTE.

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG

Täckfabrik Fjäderränseri

Aug. Försters

Flyglar och Pianon
Hirschs Pianomagasin
(CEDERGREN & MÖLLER)
Regeringsgatan 26, Stockholm

Flick- Underkläder

Ett större parti, nu in-
kommet. Utomordent-
ligt fördelaktiga priser.
Finnas i alla storlekar fr.
2 till 16 år.

Daglinnen Kr. 1.40-3.25
Nattlinnen Kr. 2.25-4.50
Benkläder Kr. 1.50-3.25
Underklän-
ningar Kr. 2.75-7.00

Till landsorten mot post-
förskott + porto.

PAUL U. BERGSTRÖMS A.-B.
DROTTNINGGATAN 74-78
STOCKHOLM

Ryberg's Blandning

Detta kaffe rekommenderas sär-
skilt för god och fyllig arom.

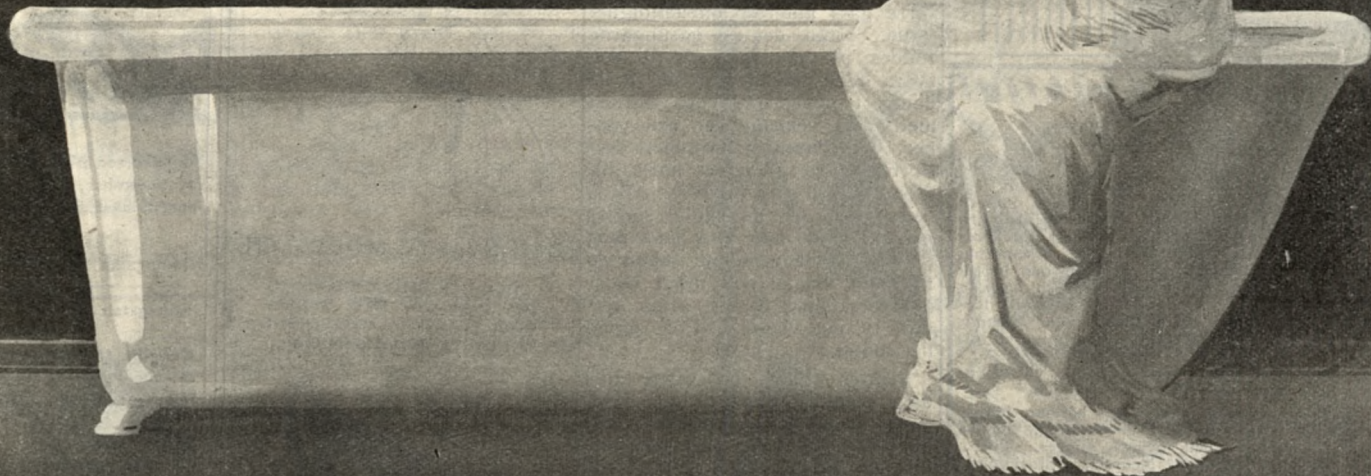
PERCY F. LUCK & Co.

Gyllenhammars HAVRE-MUST

ÄR DET
BÄSTA
SOM FINNS

En säker grund för
vacker och ungdomlig hy

FPAULI'S **OVICULA**-TVÅL *äggs-gula*
Innehåller

Blomsterfonden.

Ett nytt uppslag.

SÖNDAGEN DEN 5 NOVEMBER, Allhelgonadagen eller Alla Själers Dag, böra vi i år fira på ett nytt, värdigt sätt såsom en offerdag till de dödas minne. Blomsterfonden uppmanar oss — efter ett enskilt initiativ — att den dagen insända ett litet belopp till fonden. De medel som inflyta, skulle användas till hem för gamla, s. k. Blomstergårdar, vilka skulle bli värddiga monument över de döde. Om man insänder beloppet jämte namnet på den döde till vilkens minne det lämnas, kommer detta namn för alltid att bevaras i någon »Blomstergård». Offret som vi bringa de dödas minne på Alla Själers Dag behöver icke överstiga vad en blomma kostar.

Blomsterfondens kontor är Kungsträdgårdsg. 12, Stockholm, postadress och telefonanrop endast »Blomsterfonden», Stockholm.

Säkerligen skall Blomsterfondens vädjan bli allmänt hörsammad. Men man frågar sig inför detta nya goda förslag: hur kan det komma sig, att icke Blomsterfonden redan rönt större anslutning än den gjort och är förtjänt att göra? Initiativtögarinnan till Blomsterfonden, fröken Alma Hedin, påpekade ju nyligen i en tidning, hur stora summor ruttna bort på våra kyrkogårdar årligen i form av kransar och blommor. Det finns säkerligen många personer, som varmt anslutit sig till själva tanken, men så snart

Härmed meddelas våra ärade annonsörer att vårt tillfälliga annonsombud

Johan Börje Larsson

icke vidare har någon som helst befohgenhet att representera oss vare sig i det ena eller andra avseendet.

Stockholm i oktober 1922.

TIDNINGEN IDUN, *Annonssavdeln.*

det kommer ett tillfälle, då den skulle förverkligas, icke låta detta ske. Man undrar om det icke har en liten mycket enkel och naturlig psykologisk förklaring: människor ha behov av att till en kär avlidens kista sända ett yttre och påtagligt uttryck för den kärlekens, vördnadens och saknadens tanke, som de låta gå till graven. Säkerligen skulle många vara tacksamma, om de kunde få förena den vackra och upphöjda tanke, som ligger bakom Blomsterfonden, med ett sådant yttre uttryck för saknaden efter den döde. Skulle icke många gärna vilja ge sin skärv till Blomsterfonden, om de i utbyte finge från denna någon liten krans, kanske i brons eller helt av enkelt av gröna blad av lager el. dyl., att sända till den dödes bår?

Det kunde vara av intresse att höra, vad våra läsare mena om denna tanke. Vi ha skäl att tro, att man inom Blomsterfondens ledning gärna skulle acceptera den. Vi återkomma.

6—11 nov.

M E E T H S

6—11 nov.

Drottninggatan 63

BILLIGA VECKA

STOCKHOLM

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

PLYSCHKAPPA

BLIR ELEGANT
EFTER UPP-
ÅNGNING HOS

ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT & FÄRGERI A·B·GÖTEBORG

Terro Sko: Kräm

Med Terro blankade skodon färga icke.

Terro försäljes i alla välsorterade affärer i branschen.

Den nyföddes hud är ömtålig!
Använd därför en absolut tillförlitlig salva.

MILLIDIN-SALVA

(Överläkaren Dr. Lindströms hud- och sår salva.)

"Å Barnbördshuset Pro Patria, Stockholm, har sedan mer än 10 år tillbaka använts den numera av A.-B. Leo i Hälsingborg tillverkade Millidin-Salvan mot de hos spädbarn vanligt förekommande rodnaderna, hudlösheterna och eksemerna, liksom också mot sårnader å mödrarnas bröstvärtor uppkomna genom digivning, och ha alla dessa åkommer påfallande hastigt gått till förbättring eller fullständig läkning under behandling med denna salva. Intygats sanningsenligt.

ELLEN WESTERBERG,

1:sta barnmorska och föreståndarinnan vid Barnbördshuset Pro Patria, Stockholm."

MILLIDIN är dryg, obegränsat hållbar, härskrnar aldrig, därför billig i användning. Fås å apotek, kemikalie- och övriga affärer. Tillv.: A.-B. LEO, Hälsingborg. Nederlag i Stockholm:

Firma AUG. PETRÉ, Luntmakargatan 79. Tel. Riks 813 44. Allm. Vasa 25 31.

Till svenska husmödrar.

En lantman trädde en dag in i mitt hem; han hade till salu gäss och ankor och frågade, om jag ej hade lust att köpa en gås. "På vilket sätt dödar ni gässen?" frågade jag. "Genom att sticka dem på vanligt sätt förstås", svarade han. "Men", invände jag, "vore det ej lättare och bättre att, liksom med höns och kycklingar, hugga huvudet av dem." "Jo", sade han, "men se fruarna vilja ha blodet till svartsoffa."

Detta är alltså orsaken till att dessa små nyttiga och trevliga djur få lida en så utsägligt smärtsam död. Veten I, mina fruar, hur det går till vid gässlaktandet? Min far var lantbrukare och i mitt hem hade vi som de flesta i den trakten flera eller färre gäss alltefter omständigheterna. I från det att gäsungarne föddes på vårsidan och till den svåra tiden nalkades att de skulle dödas i november, vore barnen med dem lekkamrater och vänner. Ingen som ej haft med dessa fåglar att göra, vet huru tillgivna de äro sina vårdare. Alltså, dagen kom, då de skulle slaktas och då sände min mor bort mig, ty jag lämnade henne ingen ro för min klagan och mina böner om förskoning för de arma djuren, ty jag visste vad de gingo till mötes.

Slakten tillgick, och tillgår än i dag, sålunda: först rycktes fjäderarna av en del av huvudet: därpå sticles med en smal pennkniv ett hål, så att blodet skall rinna av. Men ack, hur långsamt går det icke. Under tiden vrider sig det stackars djuret under fåfång kamp att komma lös från sin plågoande. Blodet börjar rinna ännu långsammare; kniven föres ånyo in och vrides om och detta upprepas åtskilliga gånger. Det händer ibland och icke alltför sällan, att, då det mesta blodet runnit av och djuret anses dött och legat en god stund, det reser sig och försöker gå, varpå det hemska pindandet upprepas.

Och detta allt för att fruarna skola få litet mer blod till sin svartsoffa, denna avskyvärda blandning av blod, som är bemängd med offrens dödsångest och kval. Jag har under min femtioåriga levnad ännu aldrig träffat en ung man eller kvinna, som inte till en början reagerat inför denna rätt på matsedeln, som av en förvänd smak stämplas såsom något non plus ultra i matväg och anses fin.

Svenska kvinnor, i barmhärtighetens namn, fordra icke längre att dessa djur skola dödas på ett så grymt sätt, ty då är det er skuld. Köp endast gäss och ankor med avhuggna huvuden och slopa svartsoffan på edra matsedlar. Det är på tiden att vi vakna upp och känna det stora ansvar, som vi ha gentemot djuren, stora och små. Huru ofta göra sig icke människorna, då motgång eller sjukdom drabbar dem, den frågan: varför just jag? Tänk efter. Har du gjort vad du kunnat för att lindra andras lidanden?

Till sist må framhållas, att detta slags slakt måste från strafflagssynpunkt rubriceras såsom grovt djurplågeri. Då vid senaste riksdagen förelåg motion med förslag om att den judiska slaktmetoden såsom varande uppenbar grymhet mot djur skulle förbjudas och straff stadgas för dess utövande, förklarade lagutskottet, och riksdagen godkände utlåtandet, att, därest vid slakt, av vad slag det vara må, begås grymhet mot djur, faller detta under strafflagens bestämmelser om straff för djurplågeri och skall av allmän åklagare åtalas.

Gås- och ankslakt, såsom den ovan beskrives, är uppenbar

"Ja, denna gången har ni verkligen satt mej på det hala. Men så mycket kan jag säga, att antingen är det bästa mejerismör eller också Mustads Bästa Växt"

J. Grantz

Singer's

stoppkurser pågå ända till mitten av november, och mottagas ännu anmälningar om deltagande i våra affärer:

Hamngatan 16, Allm. Tel. N 5970.
Riks " " 2494
Sturegatan 36, Allm. Tel. Ö. 2244
Riks " " N. 74748
Kungsg. 58, Allm. Tel. N 15883
Odengatan 63, " " N 23312
Hornsgatan 52, " " S 30337

DEN NYASTE MODELLEN

TILL DEN SMALA, AMERIKANSKA DAMSKON MED MEDELHÖG, FRANSK KLACK PASSAR VÅR LÄTTA OCH ELEGANTA

MODELL PS.

GISLAVEDS

GALOSCHER och BOTTINER

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- och PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör återopas.

Storkyrkobrinken 11 - Stockholm

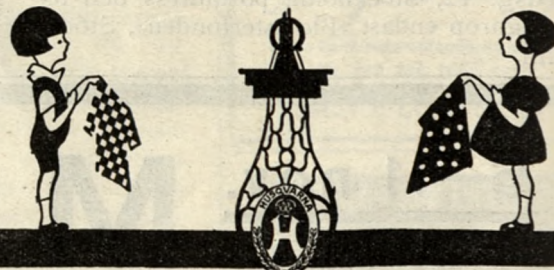

Kaffetären den bästa är Bland alla jordiska drycker, Om sjuk och truppen och svag du är, Om och du går upp på kryckor — Den bringar tröst och all sorg bortvänder, Om blott Gevalia du använder.

Barnens kläder sys och lagas, stoppas och märkas bäst

HUSQVARNA SYMASKIN

Maskinen erhålles på bekväma betalningsvillkor.

Florodoljvälen

Endast den!

PARFYMERI FLORA GEFLE

BARNENS FÖDA

bör sammansättas med största omsorg. Nestlé's Barnmjöl överträffar alla andra näringspreparat därigenom, att det i näringsvärde kommer absolut närmast modersmjölken. Originalburk om c:a 400 gr. netto à Kr. 1: 90.

B
E
C
K
E
R

Beckers

Japanlack Rivalin

är marknadens förrämsta lackfärg

För sin i strukturen, elasticitet samt höga varaktiga glans är den allmänt ömtyckt såväl av fackmän som för endare målning i hemmen

Finnes i alla kulturer och förpackningar

AKTIEBOLAGET WILH. BECKER
STOCKHOLM

B
E
C
K
E
R

Margarin

EXTRA VÄXT

1 1/2 Kg.

Margarin

MARGARINFABRIK, STOCKHOLM

Barnens
förtjusning
är

JAMAICA

BANANER
GODA

Ytterst lättsmälta
Närande.

KNEIPPS ÄKTA

BRÄNNÄSSEL-
HÅRVATTEN

Det äkta pastor Kneipp's Brännässel-Hårvatten är utan tvivel nutidens verksamaste hårvatten, ty allt vad man kan fordra av ett sådant uppfylls av detsamma i rikligt mått. Det har visat sig vara ett idealiskt renings- och vårdemedel för huvudet och som toalettvatten utmärkt. Stärker hårväxten och befriar från mjäll och förebygger hårfall. Låker sårnader i huvudsvalen. Befriar från klåda. Avlägsnar hetta och huvudvärk och få vi särskilt uppmärksamma, att håret ej blir skört av detta hårvatten, utan det giver håret en mjuk, vacker glans och håret bibehåller sin naturliga färg. Otaliga härmedel och hårvatten rekommenderas, men de flesta äro vanligen spritblandningar, parfimerade, vilka ej verka nyttiga, utan endast parfymera håret. Pastor Seb. Kneipp har däremot av brännässlans blad och rötter samt andra örter, på ett särskilt sätt berett ett verkligt verksamt hårvatten.

Finnes nu att erhålla å alla Apotek, Sjukvårds-, Färg- och Parfymaffärer.

Pr flaskor kr. 3.50.

Tillv.: Fabriks A.-B. ELLAS, Sthlm.
Rikstelefon 827 62

KOCKUMS

Emaljerade
Grytor
starkast och vackrast.

STOCKHOLM FÖRSÄLJNINGSGÅRDEN GÖTEBORG
DROTTNINGSGÅRDEN 57 KÅNTOREN MAGASINSGÅRDEN 23

KOCKUMS JERNVERK, KALLINGE

grymhet mot djur och borde alltså nligt lagstiftarens mening bestraffas.

Djurvån.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Vill någon vara vänlig lämna beskrivning på äkta mandelsprits, ej avseende små ringar utan till stor kransform för dessert till 8 å 10 personer. Det inre av kransformen tänkes fylld med parfait eller glace. Skall kakan gräddas i hastig, varm eller sval värme? Likaså tacksam för beskrivning på lätt god beignet. Om beignet göres i form av ringar, kan man då använda vanlig s. k. sprits?

Tjuogoårig prenumerant.

Svar: Den krans som Ni menar, tyckes vara följande: 4 äggvitor vispas till hårt skum och häri nedröras 225 gr. socker och 225 gr. skållad och rivna sötmandel. Massan hälls i en mycket väl smord och brödbeströdd kransform som fylls till gott ¾ av formens höjd. Gräddas i svag värme 1—1½ tim. Kransen uppstjälpes ej förrän 15 min. sedan den tagits ur ugnen.

Fråga. Jag har en flicka som är ungefär 12 år, trots hennes ungdom har långa svarta hår uppkommit på vissa ställen i ansiktet, vilket naturligtvis är mycket obehagligt. Nu undrar jag om det finns något medel som för alltid borttager detta skönhetsfel. Jag är mycket bekymrad, och skulle bliva mycket glad för ett bra råd. *En bekymrad mor.*

Svar. Vi kunna endast giva det rådet att ni vänder er till en känd hudläkare (leg. läkare) och visar flickan. Han kan då genom undersökning genast konstatera vad som är att göra och kan också själv utföra den erforderliga behandlingen för att avlägsna de misspydande håren.

Fråga. För 8 å 10 år sedan fanns införd i Idun om jag ej minner mig, text och musik till visan om "Gamla Korpral Kanon", som börjar: "Mig lyster för Eder att sjunga om gamle korpralen Kanon" etc. Kan någon upplysa om i vilket nr den fanns införd?

"Artiljerist".

Svar. Från det mest kompetenta håll upplyses att nämnda visa ej varit införd i Idun.

Fråga. 1) Var är att göra med mina båda vackra kaktusar — den ena med stora bjärtröda, den andra med väldoftande gräddfärgade blommor, som nu på två år ej blommat? Kan det möjligen bero på att de stå på ett bräde över värmeledningen? 2) Hur få bort en frostknöl som sedan en kort tid uppkommit på foten? 3) Hur tvätta en grå crêpe de chineklänning — enkel modell men god kvalitet — som det kommit stänk av olivolja på?

Aimio.

Svar. Felet med kaktusen är helt enkelt att de under vintern stå på en allt för varm plats och växa allt för kraftigt vad angår bladverket. Kaktéerna skola under vintermånaderna på sin höjd ha ordinar rumsvärme. Sådan ha de ej direkt eller nära ett värmeledningslement. Flytta därför krukor till ett fönster där temperaturen är svalare. Vidare bör ni helst redan i slutet av jan. eller början av febr. försiktigt plantera om kaktéerna, så de hinna få fäste i den nya jorden innan blomknopparna börja framkomma. 2) Att omväxla med heta och kalla fotbad *varje dag* under några veckor framåt samt kraftig massage på och omkring knölen omedelbart efter "badet", brukar i ej allt för svåra fall avlägsna frosten efter några månader. Om så ej sker böra de medelst operation borttagas påföljande vinter.

4711 Eau de Cologne

En vid varje tillfälle välkommen present, som dessutom har det företrädet, att aldrig verka påflugen men väl giva vid handen givarens goda smak, är den underbart uppfriskande »4711».

En liten låda »4711» kommer att inbringa givaren vitsord om god smak och takt.

Vid inköp bör man noga giva akt på det lagl. skyddade »4711» (Blå-Guld- Etikett). Ända sedan 1792 destillerad i alltid samma kvalitet efter gammalt, beprövat familie-recept (Originalrecept).

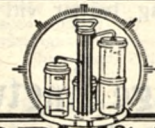
Gör ett försök med 4711 Eau de Cologne-Tvål

Bal- och Supé- Klädningar

tvättas kemiskt och
omfärgas bäst hos

LUNDBY

Skönfärgeri & Kem.
Tvättanstalt, Göteborg
KUNGL. HOVLEVERANTÖR

NORMANS

INKOKNINGSPAPPARAT och BURKAR
TILL BILLIGA PRISER
TEGNERSGATAN 23 ODENGATAN 41

Ottomaner

Schäslonger

Soffor

Thorwald Olsens Möbelverkstad
Blecktornsgr. 6, Stockholm. Sö 9851.

FAMILJERÄTTSÄRENDEN

Äktenskapsförord. Boskillnads-
och äktenskapsskillnads mål.
Boutredningar och arvsakten.
TESTAMENTEN

Advokattfirman

Andén & Staël von Holstein

Eva Andén. Mathilda Staël von Holstein
Lilla Vattugatan 14.

Riks 7576, 24488. Allm. 18336

Döva höra Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON** som är världens förnämsta, kan nu regleras i 6 styrkegrader efter örats olika hörsel förmåga. Förordad av öronspecialister. Ombärlig för lönhörda i kyrka och teater. För efterrapningar varnas. Öronmassageapparaten **MASSACON** botar susning för öronen. ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i St. Louis och den Engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj:t Ankedrottningen av England och Prins Carl av Sverige. ACOUSTICON är patenterad över hela världen. Vi lämna fem (5) års garanti på alla Acusticon-apparater. Begär katalog och intyg. Ensamförsäljare för Sverige: **Malmö Bandage Etablissement, Per Veijersgatan 9, Malmö 1. — Telefon 4975**

Oatine

OATINE är behagligt i bruket, vällyktande och oundgängligt i barnkammaren. Begär uttryckligen *Vit creme grönt lock* och tillbakavisa alla efterrapningar. Tub eller burk, vanlig storlek, och stor burk (5 gånger så mycket).

Begär endast OATINE "Vit creme, grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar. Fås i burk, eller tub kr. 3:—, och stor burk (tredubbelt innehåll) kr. 6:—.

OATINE SNOW är fin, snövit och mycket dryg i bruket och är vällyktande och uppsuges ögonblickligen vid lätt ingnidning. Genom ständig användning bevaras huden smidig, klar, mjuk och vacker. Fås i burkar av samma storlek. Kr. 3:— och 6:—.

Fås överallt eller skriv till

THE OATINE COMPANY'S Generaldepôt, Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn. London & Paris.

OATINE En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

**HYLIN'S
ÖVERFETTAD
BARN-TVÅL**

framställd av bästa och renaste råämnena enligt föreskrift av

Dr. P. G. Unna.

Synnerligen välgörande för huden. En ideal-tvål för barn och personer med ömtålig hy. Borde användas i varje hem. Ej dyrare än vanlig god toalett-tvål. Säljes överallt.

Linneförrådet

H. M. Konungens Hovleverantör.
Leverantör till:
H. K. H. Hertigen av Nerike.
H. K. H. Hertigen av Södermanl.
H. K. H. Hertigen av Västergöt.

håller längst då jag tvättar vid

**Essinge Ängtvätt,
Tvätt- & Strykinrättning.**

Telefoner: Riks Sthlm 336 42,
Allm. & Riks Essingen 12.

Zwitsersch Fabrikat.

Säljes på apoteken.

30 årig Erfarenhet.

**Dr. Hommel's
Hämatogen!**

Det bästa blodbildande Kraftmedlet för barn och vuxna i alla åldrar.

Aktiengesellschaft Hommel's Haematogen, Zürich.

Generalagenter för Sverige:
Apotekarnes Droghandels Aktiebolag, Göteborg o. Stockholm

3) Gör en lut genom att av 60 gr. kvillayabark i 3 lit. vatten under $\frac{3}{4}$ -1 tim. Späd sedan till 3-4 liter kokande vatten och sila luten och slå den något avsvalnad över den i en balja nedlagda klänningen. Denna bör sedan ligga 8-10 tim. i luten, varefter litet hett vatten tillsättes. Gnugga klänningen och särskilt fläckarne försiktigt och skölj klänningen i flera vatten. Linda in den i ett rent skycke och stryk den med ej allt för hett järn när den är halvtorr.

Fråga. Kan man med förtroende vända sig till Köpenhamns Pelsvarefabrik i och för inköp av pälsverk? Törs man lita på att man kan få lämna igen varan och få tillbaka pengarna om den ej blir till belåtenhet?

Rådsvill.
Svar. Vi känna ej alls till firman i fråga och det är ju mycket möjligt att ni med förtroende kan anlita den. Dock är pälsverk i och för sig en sådan vanskelig artikel när det gäller att välja verkligt gott sådant — d. v. s. sådant som inom varje sin art är det bästa — att den som reflekterar att lägga sig till med sådant bör, om ej själv kännare, anlita en god rådgivare vid köpet.

Fråga. Med stor tacksamhet emotses ett gott råd i följande: Genom min mors nyligen inträffade död är jag totalt ensam, utan anhöriga. Min affärsanställning, trots de många årens vana, har dock aldrig skänkt mig någon tillfredsställelse. Så länge jag hade någon att arbeta för, uppehöll det dock mod och intresse något, men nu emoter jag kommande dagar med bittert vemod. Som jag hunnit mogen ålder, är min åstundan efter något eget och självständigt än mer intensiv än i yngre år, även min starka längtan till landet och naturen, gör det än värre, finna mig tillrädda med nuvarande förhållanden. Men som inget har kunnat sparas, eller något startningskapital icke finnes, undrar jag om möjligen någon Egna hemsrörelse eller fond e. d. förmedlar lån eller på något sätt hjälp finnes att anlita, för den som önskar börja något eget. Tänkt mig ett litet hönseri, något trädgårdsaktigt och vad möjligen mer kan yppa sig för förtjänstmöjligheter på landet, så man kan "leva" därpå, och så få utvidga och förbättra så småningom. Som det nu är, kan det icke fortgå, så vitt icke mitt lilla återstående levnadsmod och hopp helt skall gå förlorat. I hopp om ett givande råd från någon av Iduns många läsarinor.

A.
Svar. Det är beklagligt att ni ej finner er till rätta med det arbete ni under många år förskaffat er insikt och vana uti! Att nu kasta er in på en alldeles ny bana och under ovana förhållanden och ny omgivning har sina stora risker. Men om ni har en oemotståndlig längtan till landet och tror er med intresse kunna sköta sysslorna i ett lant-hem och dessutom lära er vad det innebär av arbete och möda att ha småbruk, hönseri, bikupor etc. att ansvara för, så råda vi er att först söka anställning som tjänande och avlönat biträde på en välskött mindre gård, där ägaren och hans hustru personligen stå för rusthållet. Vad angår kapital eller Egna hemslån och dyl., så bör ni lätt kunna förstå, att varken stat eller enskilda beviljar sådant utan att den sökande genom intyg fullt styrker att den är kompetent att på rätt sätt förvalta länet.

Fråga. Vore tacksam er hålla upplysning om huru palmer skola skötas. Haft 2 st., den ena mycket stor den andra något mindre och båda dött. De ha varit placerade c:a 1 met. från söder-

VOLTA

EN ELEKTRISK KAFFEMASKIN

är en alltid omtyckt, nyttig och magnifik present.

Vårt varumärke lämnar garanti för fullgod vara.

Finnes i de flesta bosättnings- o. elektriska affärer. Rekvirera eljest direkt från

**NYA ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET VOLTA
STOCKHOLM**

Vid toaletten använd den äkta

CRÈME SIMON

Den allra bästa för hudens vård och skönhet.

PUDER och TVÅL
J. SIMON & Co. - PARIS

Merkur Söpa
Hösta Kvalitet
FABRIKEN
VIOLA
GÖTEBORG

**Kristall
PATENT**

DET NUMERA FÖRNÄMSTA VETEMJOLET

A. B. MÅRTEN PEHRSSONS VÅRDOVNING
M.S.P.
CHRISTIANSTAD
GÖTEBORG
KRISTALL-PATENT

Var försiktig vid val av ströpunder mot hudlöshet, revor-mar etc. hos barn. Använd endast:

VASENOL

barnpunder, ett av läkare erkänt snabbt läkande och rensande specialmedel. Vasenol rekommenderas av läkare och barnmorskor.

**CAP
Praliner**
ytterst delikata

HUSMODERN'S BAK

**BLIR BÄST MED
PELLERINS MARGARIN**

SUNDINS DAMFRISERING

DROTTNINGGATAN 65 - STOCKHOLM

Tel. 34 73 - Norr 58 18

Moderna Kamningar
Brudklädslar

Hårskötsel - Specialbehandlingar

"Den griljerade grifotens achilleshä"

är dess hårdsmälthet, det vet vi nog lite var. Men fördenskull behöver ingen avstå från denna kulinariska njutning — bara man därtill äter den matsmältningen underlättande och så delikata

Colman's D. S. F. Senap

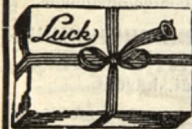
Röres ut i kallt vatten med tillsats av socker (ev. även salt) efter smak.

Önskas färdigblandad senap försök Colman's "Savora".

Repr.: Gust. F. Bratt & Co., Göteborg

Vår mycket omtyckta "3/4 kg. ask"

Choklad
Konfekt
Marmelad
à 4:40 pr ask

Till landsorten fraktfritt 4:90 pr ask.

PERCY F. LUCK & Co.

fönster och från balkongdörr vettande mot söder samt utsatta för luft hela dagarna; ävensom kanske korsdrag, vattning har skett då jorden blivit gråaktig samt det övre jordlagret kännat torrt, översprutats ofta, en gång med lysollösning, gödlat någon gång med plantagén. Tacksam för upplysning är

Blomstervän.

Svar. Inte annat än vi kunna finna, så har ni i all välmening varit ganska obarmhärtig mot edra palmer. Först och främst så har platsen varit olämplig, särskilt på våren och sommaren, då palmerna fått för stark sol, som gör att bladen bränns. Genom glas verkar också solen starkare och även farligare i händelse detta ej är av prima kvalitet. Vidare så tycka nog palmer om luft, men icke korsdrag, särskilt ej om luften är kylig. Sedan synes ni enligt vad ni själv omtalar, varit allt för sparsam på vattning. Och vad ni skall med lysollösning att

CRESCENT TVÅL

är tillverkad av de bästa ingredienser och kvaliteten är därför den högsta möjliga, giver snabbt ett fint och rikligt lödler, vilket är särskilt värdefullt vid finare tvätt. Crescent Tvål är den lämpligaste tvålen vid all slags tvätt och rengöring i ett hushåll.

CROSFIELD,
Warrington

Partiförsäljning
för Norra & Östra Sverige:

PER A KÄLLGREN
Mästersamuelsg. 49 Stockholm.
Rt. 7144.

För Västra & Södra Sverige:

CLARHOLM & BERGMAN
Göteborg.

Hurra!
Nu har mamma tvättat min klänning med

Gummans Flingor

göra, förstå vi ej. Endast den kan vara i stånd att fördärva den kraftigaste palm. — Nu några korta råd i händelse ni ämnar skaffa er nya palmer. Köp palmen på förhösten, innan det är fara för att den är det minsta skadad av frost, vilket är för ett ovanligt öga omöjligt att upptäcka, vattna den, innan jorden är knastertorr rikligt med vatten; detta var tredje vecka tillsatt med plantagén. Vattnet får ej vara för kallt, utan kylslaget, men därför ej ljumt. Överspruta palmerna minst var 14:de dag med kylslaget vatten — palmer hata damm — och tvätta bladen en gång i månaden med svagt såpvatten samt skölj efter med kylslaget vatten. Skulle någon ohyra — sköldlöss — finnas på bladen och bladskafoten sker såpvtvättningen

Bardin & Co
PARIS
Poudre de Perles Fines

Bardin's
Perle Sudder
förskönar

Blanche - Rose - Chair -
Naturelle - Rachel -
Ocre - Corall - Rubis
Mauve etc.

Fås i alla Parfymaffärer,
Apotek samt hos Kemikaliehandlare.

Generalagent för Skandinavien och
Finland:

Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Veckokronika.

VI.

I dag har jag upprättat en förteckning över de varor, som jag måste köpa från Ahlén & Holm, Stockholm. Orderlistan har blivit rätt lång, ty varorna äro begärliga och priserna verkligt billiga. Det är bekvämt att sända in sin order till denna firma och erhålla varorna utan besvär. Expeditionen har vid föregående tillfällen varit synnerligen ferm och tillfredsställande. — Skriv och begär en katalog; erhålles gratis och portofritt.

oftare, varjämte en ej allt för hård borste användes. Palmer äro mycket ömtåliga för kyla, varför de under vintern väl aktas för att stå nära ett, om så blott för några minuter öppet fönster. Ej heller få de stå i oeldade rum, för så vida dörrarne ej äro öpp-

En god soppa
till middagen?

Köp då

Campbells

Färdiga att genast användas.

Läckra i smak.

Billiga i pris.

Till salu överallt.

Av Campbells Soppor töras följande sorter: Oxsvans-, Tomat-, Sköldpadd-, Sparris-, Kycklingo. Bland. Grönsaker.

Generalagenter:

A.-B. HUGO ÖSTERBERG,
Stockholm 6

TREVNAD

— Har Ni märkt att det är något som fattas i ett hem där ej belysningen är vacker och praktisk? Lampan är hemmets medelpunkt under långa vinterkvällar. Böhlmarks lampor äro svenska hemmens lampor.

BÖHLMARKS

I STOCKHOLM: Norrmalmstorg 4
St. Nygatan 33, Högbergsgatan 19-21
I MALMÖ: Stortorget 17

sen

MÖBLER

OGH

RUMSINREDNING

För bostadsinredning intresserade personer antagas som ombud för mina tillverkningar, en på varje plats. Illustrerad katalog.

DAVID BLOMBERG
KUNGSGATAN 15
STOCKHOLM

IDUNS TIDSFÖRDRIV.

ORDSPRÅKSGÅTA.

— n f — s m a —

Insätt i stället för strecken ett fågelnamn, ett mansnamn och ett ord, som ofta uttalas i samband med olycka, så att det hela sedan bildar ett känt ordspråk.

Lösning

AV TIDSFÖRDRIV I N:R 43.

Skal och kärna: Bänk, lek, ärm, cell, kort, hår, ord, ram, natt. Begynnelsebokstäverna bilda ordet "bläckhorn".

Charad: Tålmod.
Märkvärdiga namn: Lars Tore Sjöman — Jonas Alströmer. Van- na Bärdsman — Barnavårdsman.

Solidar

Tvätt = Extrakt

Fackman behöver man icke vara för att vid jämförelse av kvalitet och priser genast kunna konstatera, att Tvätt Extrakt Solidar står över all konkurrens. De fastställda priserna å Solidar, som endast kunnat uppnås genom massfabrikation, äro så låga, fränsett den höga fetthalten, c:a 26 % i Solidar, att allmänheten vid köp av Solidar inbesparar en tredjedel av värdet.

1/1 paket 52 öre 1/2 paket 27 öre

"AMATÖRFILMEN"

H. K. H. PRINS WILHELMS
novell »Pärlorna», filmbearbetad av
BJÖRN HODELL och GUSTAF
MOLANDER går denna vecka på

IMPERIAL och ODEON

Regeringsgatan 7
Rt. 108 10
At. N. 84 68

Brunkebergstorg 15
Rt. 96 88
At. N. 96 73

STOCKHOLM

samt dessutom samma vecka i

Gävle, Norrköping, Örebro,
Kristiansstad, Visby
och Sundsvall

A.-B. Biografernas Filmdepôt

Drottningatan 10, 5 tr.

Stockholm

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arvika: *Arvika Nyheter.*

Avesta: *Avesta-Posten.*

Borlänge: *Borlänge Tidning.*

Borås: *Borås Tidning.*

Engelholm: *Engelholms Tidning.*

Eskilstuna: *Eskilstuna-Kuriren.*

Falun: *Falu-Kuriren.*

Gävle: *Gefle-Posten.*

Halmstad: *Hallandsposten.*

Hedemora: *Södra Dalarnes Tidning.*

Hudiksvall: *Hudiksvalls-Tidningen.*

Hälsingborg: *Helsingborgs Dagblad.*

Härnösand: *Härnösands-Posten.*

Höganäs: *Höganäs Tidning.*

Hörby: *Hörby Dagblad.*

Jönköping: *Smålands Allehanda.*

Kalmar: *Barometern.*

Karlskrona: *Karlskrona-Tidningen.*

Karlstad: *Värmlands Läns Tidning.*

Katrineholm: *Katrineholms-Kuriren.*

Landskrona: *Landskrona-Posten.*

Linköping: *Östgöten.*

Ludvika: *Ludvika Tidning.*

Luleå: *Norrbottens-Kuriren.*

Lysekil: *Lysekils-Posten.*

Malmö: *Skånska Aftonbladet.*

Marlestad: *Tidning för Skaraborgs län.*

Mora: *Mora Tidning.*

Norrköping: *Norrköpings Tidningar.*

Nyköping: *Södermanlands Nyheter.*

Nässjö: *Nässjö-Tidningen.*

Skövde: *Skaraborgs Läns Annonsblad.*

Sollefteå: *Sollefteå-Bladet.*

Sundsvall: *Sundsvalls-Posten.*

Säter: *Säters Tidning.*

Söderhamn: *Söderhamns Tidning.*

Trelleborg: *Trelleborgs Allehanda.*

Uddevalle: *Bohusläningen.*

Umeå: *Västerbottens-Kuriren.*

Uppsala: *Tidningen Uppsala.*

Visby: *Gotlänningen.*

Västervik: *Västerviks-Tidningen.*

Växjö: *Nya Växjöbladet.*

Örebro: *Örebro Dagblad.*

Örnsköldsvik: *Örnsköldsviks-Posten.*

Östersund: *Jämtlands-Posten.*

Tel.

13150

Mitt emot
PALACE
HOTELL

Konstslöjden

Södra Hamngatan 45, Göteborg.
Hemvävda mattor, möbelytger,
gardiner, Dalavävnader, spetsar,
smide och nationaldräkter

Kinamagasinet

Råsiden 350, Dukar,
Flygeltäcken, Kuddar,
Konstsaker, Mattor m. m.

Regeringsg. 43 I, Stockholm.
Riks 30 86.

DUBBEL-OTTOMANER
med gemensamma eller skilda bäddar,
Sängkläder, Täcken, Filtar.
Specialaffären för Bäddmöbler
Dalagatan 14. St.-t. Va 117 38
OLOF KNUTSSON.

ALABASTER-TVÅL

överfet toalettvål
med behaglig parfym

Alla damers favorit-tvål

TILLVERKARE:

GAMLA TVÅLFABRIKEN
TERNINGHOLM, MALMÖ.

Vid Reumatism,
Huvudvärk,
Gikt och Ischias

såväl som vid
influensa, och
smärtor av alla
slag, verkar
TOGAL snabbt
och säkert.

Togaltablet-
terna utskilja
starkt den skad-
liga urinsyran
ur kroppen och
går sålunda till
själva roten av
det onda. Togal
anbefalles varmt
av många läkare
och kliniker i
Europa. Det eter-
lämnar inga skad-
liga biverkningar.
Smärtorna lindras
omedelbart, och
även sömnlöshet
bekämpas med
Togal. Tillhandahålles av apoteken.

Filtar beställas eller köpas billigast fr.
oss. Begär vår illustr. prisKur.

Arvika Spinneri o. Vävnadsaffär,
Oxtorgsgatan 9 A - Stockholm.

Kvarnström & Eriksson
Sliperi, Förräddnings- & Oxi-
deringsfabrik

Kungsg. 84, STOCKHOLM.
Allm. t. Kh. 121. Rt. 303 14.

OTTOMANER

PABAN, Stjärng. 5 (inv. Odenplan) Sthlm.

Spirella-

Korsetter erhållas hos

Fru ANN-MARIE SEDSTRÖM,
Östermalmsgatan 22. A. T. Öst. 57 97.

Det bästa för diskbänken är Zelos
Zinkputs. Bleckburkar å 40 öre.

FABRIKEN ZELOS, Göteborg.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar.
Vävspännare Skyttlar, Skedkro-
kar och Spolmaskiner köpas förmånli-
gast hos

A.-B. Borås Mek. Vävskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 1028.
Exp. till landsorten mot postförskott.

3

OÖVERTRÄFFADE:

Syster Ellas

I. Salva, Hudcrème.

Vid en tids behandling
med Syster Ellas Salva
kan man vara säker på att
få en fulländad, vacker,
vit och fin hy.
Ingnid varje morgon
och afton efter tvättning
händer och ansikte med
denna verkliga skönhets-
salva och Ni skall bli
övertygad om den över-
lägsna kvalitet Syster Ellas
Salva besitter.
Pris pr burk kr. 2.-

II. Sårsalva.

(med Burows lös.)

Denna är den absolut
bästa sårsalva. Oum-
bärlig i varje hem. Över-
lägsen vid svullnader, kyl-
och brännskador, liggsår,
hemorrojder. Var och
en bör se till att det
finnes en burk Syster Ellas
Sårsalva att tillgå. Den
är oumbärlig.
Pris pr burk kr. 2.50

III. Champonpulver.

Denna rena, fina
produkt torkar icke
ut hårbotten eller
gör håret skört hur
ofta man än använ-
der det, utan håret
blir efter en cham-
ponering med
Syster Ellas Cham-
ponpulver fullständ-
igt rent, glänsan-
de, lent och mjukt.
Finnes i:
A. Med violdoft,
pr pkt 25 öre,
B. Med tillsats av
to % äggula,
pr pkt 35 öre,
C. Med lukt- och färglös tjära, pr pkt 35 öre
Tillverkningen sker under kontroll av apotekare Yngve Funke, laborator vid farmaceutiska institutet.
Syster Ellas preparater säljas överallt.
Tillv.: Fabriks A.-B. ELLAS, Stockholm.
Rikstelefon 827 62.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgi-
vande och mest stärkande
av alla moderna organiska
järnpreparat. Synnerligen
lättsmält föredrages det av
den ömtaligaste mage. Vid
blodbrist och svaghet av
största verkan. Dess ange-
näma smak gör att det med
lätthet tages av såväl barn
som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM
STOCKHOLM**
Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.

HÖGEFFEKTIVA
VÄRMELEDNING-
SPISAR
WOCO
BORÅS
Begär offert!

Zahns

nionde till sven-
ska översatta bok
heter "Lotte
Esslinger". En gripande skildring,
rik på ypperligt tekniska, av liv pul-
serande gestalter. "Varje bok av denne
författare är såsom en ny äkta pärla,
infogad i det dyrbara halsband, som
hans föregående litterära verksamhet
skapat." Häft. 5.25, klob. 7 kr., halv-
franskt band 12 kr.
Lindblads Förlag, Uppsala.

Damkläden

i en mångfald moderna kulörer. Ut-
märkta kvalitéer.
Minutförsäljning. - Partipris.
NORRKÖPINGS STUVLAGER,
Barnhusgat. 4, 1 tr. ö. g., Stockholm.

BEGÄR VÅR KATALOG N: 14
HUGO SVENSSON & CO
GÖTEBORG

Universalverktyg

av stål, härdat.

N: r 560

Hammare, yxa, hovtång,
rörtång, trädavbitare, ko-
fot, skruvmejsel kombine-
rade; av nytta för hushållet, lantbru-
ket, automobilerna, motorbåten etc.
Pris pr styck för 25 cm. längd Kr. 6:—
7:50
Finnes till salu hos järnhandlare samt
hos fabrikanten:
BERGS BOLAG, Eskilstuna.

Aluminiumkärnen böra putsas med
Zelos Aluminiumputs. St. bleckburkar
å 45 öre.
FABRIKEN ZELOS, Göteborg.

Hermes

velocipeden är försedd med Eadie
navet; världens förmästa
frihjulsnäv.

A/B NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA.

Det låter

sig göra vid ständigt begagnande
av VVY-tvålen att borttaga fin-
nar, fräknar samt röd och skrov-
lig hud på ansikte, hals, armar
och händer, så att skönheten
skymtar fram.

VVY-tvålen säljes över hela
landet.

Yvy-tvålfabriken, Ystad.

STÅLRESÅRMADRASSEN IDEAL

Hygienisk - Billig - Hållbar
Prislista gratis och franko.
Obs.! Reducerade priser fr. 1 mars i år.
AKTIEBOLAGET RESÅR
Tel. 780 Karlstad Tel. 780

Goda lektioner i olika ämnen

såsom: språk, musik, målning, handarbete, sömnad, matlagning m. m. m. m. Se Kvinnligt Yrkesregister för 1922, som erhålles i Boklådorna samt å Kv. Yrkesregistrets expedition, Vasagatan 50, Sthlm. Pris 3 kr.

LEDIGA PLATSER

God inkomst

erbjudes damer som önska upptaga or-der å kaffe, te och kakao.
Vidare upplysningar från
ARVID LARSSONS Kaffehandeln,
Regeringsgatan 77, Stockholm.

PLATS I GOTT HEM, stad, närh. av Sthlm, som hushållsfröken får bättre duglig flicka, som haft plats fört, kunnig i matlagning, bakning, m. m. Jungfru finnes. Eget rum, goda lönevillkor. Vid. Nya Inack-byrån, Jakobsbergsgatan 34, Stockholm.

Hushållerske- befattningen

vid Jonas Selggrens sanatorium är till ansökan ledig att tillträdas den 1 nästkommande december. Kompetenta sökande insända sina till kompetensen styrkta ansökningar jämte rekommendationer och åldersbevis före den 10 november 1922 till Hälsovårdsnämndens Syssloman, Gävle.

Närmare upplysningar kunna erhållas av sysslomannen, tel. 1215, eller av översköterskan å sanatoriet, tel. 16 41. Gävle den 22 sept. 1922.

Hälsovårdsnämnden.

I goda hem

finnas väl avlönade platser för ex. barnsköterskor, barn- och ensamjungfrur, husor, kokerskor och andra hembiträden.

Stockholms Stads Arbetsförmedling.

Regeringsg. 107. Högbergsg. 37. Expeditionstid 9-4, dag före helgdag stänges 2.

Obs! Betyg och rekommendationer böra medhavas. Även tillf. arbetskraft förmedlas. Avgiftsfritt för både husmodrar och tjänare.

PLATSSÖKANDE

Bild. hushållskunniga flickor söka pl. som hembitr. o. fam.-medl., hushållerskor o. värdinnor. Hembyrån, Kalmar. Tel. 409.

Husmodrar!

Vem av Eder kan ha nytta av bildad, sund och praktisk flicka med god karaktär. Villig hjälpa till med förekommande göromål (där jungfru finnes), gärna skrivgöromål, äger god vana i stenografi och maskinskrivning. Något sjuknigg. Även intresserad av sjukvård. Någon lön önskvärd. Ref. finnas. Tacksam för svar till "C. 19 år", Iduns exp. f. v. b.

Lärling,

som senast varit 3 år vid en av landets största hushållsskolor önskar ombyte av plats. Svar till "1923", Annonkont., Drottningg. 65, Sthlm.

Ex. barnsköterska,

sjuknigg samt hemma i sjukvård önskar plats.

Stockholms Uthyrningsbyrå,

Stureplan 6, avd. 9, Stockholm.

Skolkökslärling

önskar plats till skola eller hem, gärna större lantushåll.

Stockholms Uthyrningsbyrå,

Stureplan 6, avd. 9, Stockholm.

Elementarbildad flicka,

22 år, som genomgått husmodersskola och i sitt hem deltagit i förekommande göromål önskar plats i familj, gärna där barn finnes. Svar till "God hjälp - 15 nov.", Iduns exp., Sthlm, f. v. b.

21-årig flicka

med 1-årig kurs i sjukvård önskar plats i trevligt hem på landet, helst å lantgård, i och för sjukvård eller såsom husmoders hjälp och sällskap. Svar till "Familjemedlem, Iduns exp. f. v. b.

Bildad tyska, 28 år,

utexaminerad från tyska Röda Korset söker plats i Sverige som husmoders hjälp eller att vårda sjuk person. Har vistats 2 år i Sverige och behärskar svenska, engelska och franska språken. Svenska ref. lämnas. Svar till "Sjuksköterska 2310", under adress S. Gumelius' Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Enkel, elementarbildad lärling

önskar plats att läsa med barn (helt 8-9 och 10-åriga). Kunnig i språk. Tacksam för svar till "Ansöknings", Iduns exp., f. v. b.

Gihls Sjuksköterskebyrå,

Drottningholmsvägen 6, Stockholm, ansk. exam. sjuksköterskor, anspråkslösa värdarinnor och sjukhusbitr. samt uthyr sjukv.-artiklar. Brev besvaras mot dubbelt porto.
R. T. 33975. A. T. Kh. 5350.

Såsom hushållselev

önskar förlovad sjuksköterska plats i större prästgård, herrgård e. dyl. på landet fr. d. 1 dec. Deltagar gärna i alla förekommande göromål. Svar till "E. T.", Häverö.

Sjukgymnast

exam. fr. Dr. Kleens Institut önskar plats å klinik, institut eller privat. Tacksam för svar till "Gymnast", Iduns exp., f. v. b.

Bättre flicka

av god familj önskar plats omkr. 1 dec. i bildat hem som sällskap och hjälp, eller ock hos ensam dam, helst i Stockholm eller på en herrgård. Referenser fordras och givas. Svar till "Snäll och pliktrogen", A.-B. Gumelius' Annonbyrå, Göteborg f. v. b.

Studentska

med lärarinneexamen önskar plats som guvernant i familj. Kan ev. deltaga i hushållsgöromål. Svar till "Energisk skänka", Iduns exp., f. v. b.

INACKORDERINGAR

Glad, bildad, 19 års flicka.

önskar inackordering i ung, trevlig familj för att lära ett hems skötsel. Tacksam för svar med uppgift om inackorderingspriset under adr.: "Skänka", Iduns exp., f. v. b., Stockholm.

Nervklen dam

får gott hem och den bästa omvårdnad. Goda ref. Svar till "Genast" Iduns exp., f. v. b.

ATT HYRA

Att hyra i Hedemora.

I nybyggd gård invid Hedemora stad finnes att hyra från 1 nov. eller senare dels en våning om 3 rum och kök jämte serveringsrum och tambur samt dels en våning om 2 rum och kök. I båda våningarna centralvärme och el. ljus, vatten och avlopp. Svar till "Vackert läge", Dala-Bladets kontor, Hedemora, f. v. b.

DIVERSE

Leksand.

Tibble Pensionat och Vilohem. Hög luft. Billiga priser, god mat, hemtrevnad. Ref. Sv. Turistföreningen. Riks Leksand 61 B. Anna Hadders.

Svält ej

Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

Adoptivbarn

önskas av barnlös agronomfamilj, å större egendom i naturskön trakt av Småland. Önskligt vore om något kapital kan placeras. Svar till "A. J.", Iduns exp.

TRICOPHEROUS

är världens förmästa Hårmedel och överträffas icke av något annat liknande preparat.
Pris pr fl. 3: 75.

Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri-, Damfrisering och Droghaffärer.

Doktor J. Arvedsons kurs i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet.

Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengat. 1, Stockholm.

D:r A. KARSTEN

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsg. 60, STOCKHOLM
Behandling av
reumatiska åkommor.

G. v. SYDOWS

SÅNG- o. MUSIKINSTITUT
1 Davidbagareg. R. T. 9433.
STOCKHOLM

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 15 sept.
Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Fräkencreme

Borttager fräknar, finnar, fnassel m. m. Pris kr. 6:50 + porto. Försändes diskret. Franska Parfymagasinet, Hovleverantör, Drottninggatan 21, Sthlm.

Parafininjektioner.

plastiska operationer, särbehandling av leg. läkare och specialister. Massage, värmebehandling: violetta strålar m. m. Reuminstitut Allm. N. 209 93. Mästernuallsgatan 18, 2 tr., Stockholm. Hiss, mottagn. 11-3.

Gummistrumpor

och benbindor för åderbräck och svullna ben. Maggördlar. Rygggradshällare. Hälsoördeln "Minerva", ersättning för snörlivet, 14 kr. Hälsoördeln 3: 50. Liggdynor. Urinbehållare för dag- som nattbruk 15 kr. OBS! Våra varor ej att förväxla med förlagade realisationslager. Alla sjukvårdsartiklar föras i lager. Illustrerad pris-kurant och måttblanketter gratis.

A.-B. Nils Adamssons Sjukvårdsaffär Centralpalatset, Sthlm.

Röd näsa

samt hetta och bränna behandlas med "NINOS". Pris 3:50 + porto.

Ebba Beckmans Hygieniska salong Grevturg. 3, 1 tr. Stockholm 1.

Håravfall

motarbetas bäst med mina behandlingsmetoder. Peruker, Transformationer samt alla slags hårarbeten utföres.

HUGO BONANDER
Damfrisör & Perukmakare.
Ridhuset, Göteborg. Telefon 6383.

Hilma Åströms Damfrisering, Nybrog. 54, Sthlm, rekommenderar sin överträffade vård av håret, vilken hindrar håravfall och mjällbildning samt i hög grad befordrar hårväxten. Elegant frisering och ondulering.

Den som söker ett stadigvarande hem

finner detta i vacker trakt vid Västra stambanan. Tillskriv Sofiedals gård, Skultorp. — Bästa referenser. Stora utrymmen. Elektr. ljus. Billigaste pris.

Sjuka.

Besök eller skriv till Homöopatiska Institutet Auxilium, Saltmätaregatan 5 (hörnet av Tegnérgatan). Rt. 825 11. Mottagn. 10-12; 2-4 eller enl. överenskommelse. Specialitet: Magsjukd., blodbrist, reumatism, fallandesjuka, influensa, njur- och gallsten samt sockersjuka.

Hultkrantz,
Homöopat. Läkare. STOCKHOLM.

STILLE-WERNERS CENTRAL
R. T. 16672 REGERINGSGATAN 19 R. T. 16672
Görklar av alla slag (nya modeller). Gummistrumpor och bandager. Mättagning och provning även i hemmen.

HÄLFOTSLÄGG

D:r Henning Waldenströms modell. Lätta och hållbara, tillverkade av rostfritt stål utföras de efter foten för varje särskilt fall och hårdas därefter — bibehålla sedan sin form. Vid beställning per post (till avd. B) torde bifogas avtryck av båda fötterna; tagas på följande sätt: Fotsulan bestrykes med en lös-varefter patienten ställer sig på ett ark papper och man har så avtrycket. Beteckna med X eventuellt ömmande punkter. Bäst att behandla en fot å gången. Ju finare avtrycket är, desto bättre passande bliva hälfootsinläggen.
Pat. anm.

Filip Holmqvists Handelsinstitut

Statsunderstött och under statsinspektion. GÖTEBORG.
Egen läroverksbyggnad.
Student-, Bank- och Korrespondentkurser. Gymnasialavdelning.
Handelskurser för folkskolebildade. Enskilda ämnen. Platsförmedling. Vårterminen börjar 15 januari 1923. Begär prospekt.

Gunilla-Skolan, Uppsala

Grundad 1911. R. T. 370.

SYKURSER för bildade unga flickor börja åter den 7 november. Undervisningen omfattar llnnesöm, klädsöm eller barnkläder och pågår under 6 veckor (5 dagar i veckan) mellan kl. 9.30 f. m.—3.15 e. m.

HUSMODERSKURSEN börjar ny termin den 25 januari 1923. Program och närmare upplysningar på begäran.

KARIN GERLE.

ANNA SCHENSTRÖM.

Bergsbrunna-skolan

mottager elever på längre eller kortare tid. Matlagning, sömnad, vävning m. m. Grundlig undervisning! Tidsenliga metoder! Treoligt hemliv!

Postadr. Bergsbrunna, Riks tel. nr 10.

Franska Matlagnings-skolan

meddelar undervisning i fransk och svensk matlagning av i Paris utbildad kökschef. Inga särskilda kurser utan kan undervisningen bevisas när tid och tillfälle lämpar sig.

10 biljetter kr. 45:—, 20 biljetter kr. 80:—

Särskilt rekommenderas ett flertal nya fiskrecept.

Förmiddags- och kvällskurser.

Närmare upplysningar per A. T. Norr 12789.

OLOF BRING,

Hamngatan 1 A, 4 tr., Stockholm.

För den nyfödde.

Provkartong med komplett, fin, väl-sydd utstyrsel å kr. 10 samt kr. 15. Stor modell. 2 kr. medfölje ordern. Obs! Elvaårig verksamhet. Fru E. Caspersson, Örebro 1.

Ung flicka

önskar bekantskap med enkel och rar flicka i 20-årsåldern, intresserad av tennisspel (nybörjare). Svar till "Nytta och nöje", Svenska Annonbyrån, Göteborg.

AKTIEBOLAGET SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: Malmö.

Mottager insättningar å Depositions-, Kapital- och Sparkasseräkning till högsta gällande ränta.

Fullständig bankrörelse.

GRANSHOLMS

FINPAPPERSBRUK

ANLAOT 1803 - GEMLA - ANLAOT 1803

Specialbruk för finare pappersorter

LEVERANTÖR AV

IDUNS PAPPER

OMBUD OCH PARTINEDERLAG I STOCKHOLM:

R. W. STARE

R. T. 40 44

59 KUNGSGATAN 59

A. T. 192 30

Vår nya
Avdelning för
**ORIGINAL-
MODELLER**
är försedd med
de allra senas-
te exklusiva ny-
heter i *Kappor,
Dräkter och Päls-
sar*, som konti-
nenter för till-
fället lancerar.

Lohmbloms
Norrholmstorg

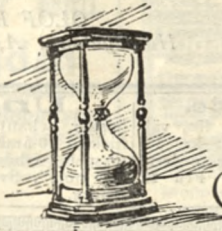

Ett viktigt led

i tillverkningen av ca-
cao är *rostningen* av
cacaobönan. För att
den karaktäristiska, de-
likata smaken skall
komma till sin rätt, mäs-
te cacaoönan beredas genom rostning, vilket är
en mycket ömtålig operation fordrande lång er-
farenhet. Efter decenniernas strävanden har rost-
ningsprocessen vid Cloettas fabriker utvecklats
lika mycket till en konst som till en hemlighet,
och bl. a. därpå beror den utsökt läckra smaken.

Cloetta

Nordens äldsta men modernaste
tillverkning. Finnes överallt.

*Sanden rinner
alltjämt...*

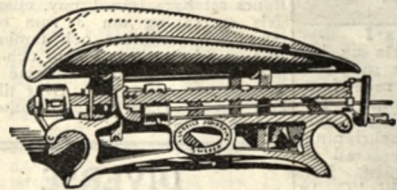
TRYGGA Eder familjs framtid genom en livförsäkring i ALLMÄNNA LIFFÖRSÄKRINGSBOLAGET, Sveriges äldsta ömsesidiga livbolag. Dess fonder uppgingo vid 1921 års slut till 31 mill. kr. och dess försäkringsbestånd till 141 mill. kr. I vinst till de försäkrade har utbetalts c:a 3.2 mill. kr.

FONDERNA gävo sistlidet år en medelränta av 5.88 %, medan de till grund för livförsäkringsverksamheten liggande kalkylerna äro baserade på en räntefot av högst 4 %.

ALLMÄNNA LIFFÖRSÄKRINGSBOLAGET är, tack vare en lugn och sund utveckling, ett försäkringsföretag av obestridlig soliditet, som erbjuder sina försäkringstagare de bästa garantier och vinstmöjligheter. Försäkra därför Edert liv eller köp Eder livränta i

Allmänna Lif-
försäkringsbolaget

Starka, väl räntabla,
tryggt placerade fonder.
Begär prospekt! Ring
Rt. 71882. Strandvä-
gen 5 A, Stockholm.

Varje mor

önskar att oavbrutet kunna
följa sina barns fysiska ut-
veckling framförallt under
de första månaderna.

LINDELLS BARNVÄGAR
upplysa omedelbart om varje
oregelbundenhet i det sätt,
varpå barnet tillgodogör sig
den näring det erhåller.

LINDELLS BARNVÄGAR förena stor pålitlighet och
garanterad känslighet med ett elegant utseende och hava
tillvunnit sig anseende såsom de bästa och billigaste. Efter-
fråga därför hos Edra järnhandlare

Lindells
BARNVÄGAR

FABRIKANTER:
LINDELLS VÄGFABRIKS A.-B.
JÖNKÖPING